

ΠΑΝΩΡΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΟΣΟΛΩΝ.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

—————

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΟΓΔΟΣ.

ΑΠΟ ΑΠΡΙΑΙΟΥ 1867 ΜΕΧΡΙΣ ΑΠΡΙΑΙΟΥ 1868.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ
ΛΑΥΡΙΣΤΟΥ
ΥΕΩΝ ΑΡΙΘ. _____

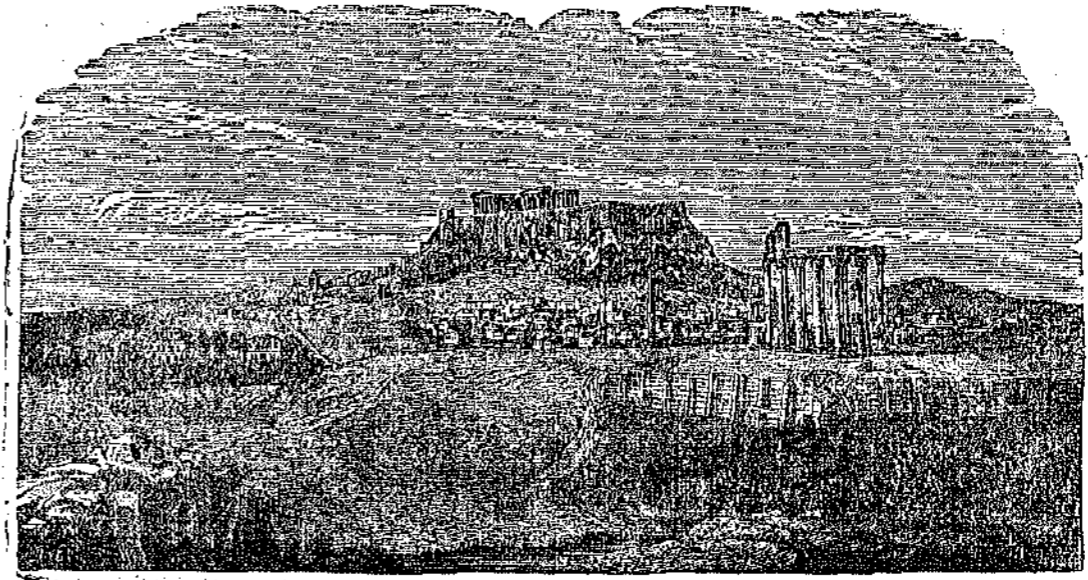
ΠΑΡΕΛΗΥΣΤΗΡΙΟ ΚΑΔΩΜΑΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Κωνσταντίνου
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ

ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΑΝΩΡΑΣ.

(ὅδὸς Περαιῶς.)

1868.

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15 ΙΟΥΛΙΟΥ, 1867.

ΤΟΜΟΣ ΙΗ΄.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 416.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΙΝΑ.

Τὰ ἐπόμενα ἔξ ἀνέκδοτα ἀπανθισάμενος ἀπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΥΖ' (407) χειρογράφου τεύχους τῆς Πατριαρχικῆς βιβλιοθήκης ἐκδίδομι ἕως ἔστι δὲ ταῦτα:

Α') Νεοφύτου τοῦ Κουσοκαλυβίτου ἢ πρὸς τοὺς προϊσταμένους πατέρας τῆς κατὰ τὸν Ἄθω ἱεραρχίας τοῦ Βατοπεδίου ἔγγραφο· αὐτοῦ ὑπόσχεσις περὶ τῆς προστασίας τῆς αὐτοῦ συγκροτηθείσης σχολῆς.

Β') Σαμουὴλ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολὴ πρὸς Ἀθανάσιον Ἰψηλάντην.

Γ—Δ') Δανιὴλ μοναχοῦ τοῦ Κεραμῶς ἐπιστολαὶ πρὸς Ἰωάννην Βαλέτταν.

Ε—Ζ) Τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴ ἀνεπίγραφος (πρὸς τὸν αὐτὸν ἴσως Ι. Βαλέτταν).

Η') Μετάφρασις προστάγματος τῆς ὑψηλῆς Πύλης πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχον κ. Γρηγόριον.

Θ') Μετάφρασις σουλτανικοῦ αὐτογράφου πρὸς τὸν ἡγεμόνα Βλαχίας Ἰωάννην Καρατζάν.

Καὶ περὶ μὲν Νεοφύτου τοῦ Κουσοκαλυβίτου περιττὸν ὄλωσ' δοκεῖ μοι ἰδίᾳ λόγον ἐνταῦθα ποιῆσθαι, ἅτε δὴ παντὶ λογίῳ γνώριμωτάτου ὄντος τοῦ ἀνδρός. Τοσοῦτον δὲ μάλλον μοι σημειώσθω, ὅτι καὶ μετὰ τὴν εἰς ἀκαδημικὴν συγκρότησιν τῆς Ἀθωνίτι-

δος ἐκείνης σχολῆς, διετέλεσεν ὁ Νεόφυτος διδάσκων ἐν αὐτῇ τὴν ἑλληνικὴν φιλολογίαν, συνέριθος τῷ περιδόξῳ Εὐγενίῳ γενόμενος.

Σαμουὴλ δ' ἐστὶν ὁ τῷ 1764 πατριαρχήσας, ἀνὴρ ἐκ γένους ἐπιφανοῦς (τοῦ τῶν Χαντζεριδῶν), καὶ (κατὰ τὸν αἰδιμον Οἰκονόμου) ἐπάσης παιδείας πλήρης ἑλληνικῆς τε καὶ ἐκκλησιαστικῆς, καὶ τὸν ἐρόπων θεοφιλῆς καὶ φιλοδίκαιος· ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ σύνεσιν καὶ ἐμπειρίαν ἐπισημώτατος, καὶ πρὸς διαχειρίσιν πραγμάτων ἰκανώτατος· ὑπῆρχε δὲ καὶ φθσει μεγαλοφρονῆς καὶ μεγαλόφρων. τοῦν ἔχων λαμπρὸν καὶ ὀξὺν καὶ πολιτικὸν, δυνάμενον γὰρ δῶσθαι μορφὴν καὶ εἶδος εἰς τὴν τότε ἐπικρατοῦσαν σύγχυσιν τῶν τεταραγμένων πραγμάτων τοῦ κοινοῦ τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ δὲ, πρὸς ὃν ἡ ἐπιστολὴ ἐπιγράφεται, Ἀθανάσιος, ὁ ἐκ τοῦ περιθλέπτου γένους τῶν Ἰψηλαντιδῶν, γνώριμος ἐστὶν ἡμῖν καὶ ἔλλοθεν ὡς ἀνὴρ λόγιος. Εἶδομεν γὰρ κέρυσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει δωδεκάβιβλον αὐτοῦ συγγραφὴν ἐν χειρογράφοις, ἐπιγεγραμμένην «*Ἀθανασίου Κοιμηνοῦ Ἰψηλάντου Ἐκκλησιαστικῶν τε καὶ Πολιτικῶν βιβλία ΙΒ'*», ἐν ἣ μέχρι λεπτολογίας ἱστοροῦνται τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς βασιλίδος μέχρι τοῦ 1798 ἔτους. Τὸ δὲ χειρόγραφον τοῦτο, διατηρούμενον ἐν τῷ κατὰ τὸν Παλατῆν μεταχρῆσθαι τοῦ ἄρουρ Σινά, ἐπέδειξεν ἡμῖν

λίαν φιλοτίμως ὁ ἔλλογιμώτατος ἀργυρανδρῆς κ. Γερμανὸς Ἀφθονίδης ὁ Σιναιτῆς, γνωστὸς ἐξ ὧν ἔγραψε πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τοῦ δικδοῆτου Κούζα ἀσεβῶς ἀρπαγέντων κτημάτων τῶν ἱερῶν κατὰ γωγίων.

Ἀντιὴ δὲ τὸν Κερκμέα, τὸν τριακονταετηρίδα β-λιν (1769—1801) εὐκλεῶς διδάξαντα ἐν τῷ τῆς Πάτμου φροντιστηρίῳ τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων, οἰδασι οἱ πάντες. Τοῦτου μαθητῆς ἐχορημάτισε, κατὰ τὴν ἐν Πάτμῳ παράδοσιν, Σπυρίδων Βαλέττας ὁ Ἰάτης. Εἰ δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης, πρὸς ἃν ἀμφότεροι αἱ ἐπιστολαὶ γράφονται, ἐμαθήτευσεν παρ' αὐτῷ, ἔδιδον αὐτῷ. Ἀλλ' ἴσως ἐγνωρίσθη τῷ ἀντιῷ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ μεγάλου ἐρμηνευτοῦ τῆς Πύλης Ἰω. Κελεμιμάχου, ἐνθα ἐτύγγανεν οὗτος διδάσκαλος πρὸ τοῦ εἰσεῖν εἰς Πάτμον· ἐκ γὰρ τῆς δευτέρας ἐπιστολῆς εἰκάζεται, ὅτι καὶ ὁ Ἰωάννης ἔλαχε παρὰ τισι τῶν Φαναριωτῶν ἀρχόντων. Περὶ τούτου δὲ πιθανόν, ὅτι γινώσκει σαφέστατον τι ὁ τῷ ἐκείνου γένει προσήκων (κῆδὸς ἴσως) καὶ ὀνόμαζομαι σοφὸς ἐκδότης τῶν τοῦ φωτεινοῦ ἤρωτος τῆς ὀρθοδόξιας ἐπιστολῶν Ἰ. Ν. Βαλέττας. Πρὸς τὸν αὐτὸν Βαλέτταν ἐπιστέλλονται, καθὰ τεκμηριώμεθα, καὶ αἱ ἐφεξῆς τρεῖς ἀνεπίγραφοι, ἧται αἱ ὑπ' ἀριθ. Β—Ζ.

Τὸ δὲ τῆς ὑψηλῆς Πύλης διάταγμα ἀπευθύνεται πρὸς Γρηγόριον Β', τὸν ἀοίδιμον προτομάρτυρα τῆς τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ἀπελευθερώσεως, ἐκδοθέν ἐπὶ τῆς πρώτης αὐτοῦ πατριαρχίας (1707—1709), ὡς τεκμηριώμεθα.

Τὸ δ' αὖ σουλτανικὴν αὐτόγραφον (ἡττι σερίφ) περιεργόν ἐστι διὰ τοῦτο, ὅτι ἐντέλλεται τῷ ἡγεμόνι Κρατιτζῆ, ἵν' ἐξελεθῶν προὔπαντήσῃ ἐν πόμπῃ καὶ ὑπαδεχθῇ τὰ πεμπόμενα αὐτῷ ἀνακτορικά δῶρα, σισύραν δηλονότι ἐκ σκυμορίου καὶ ἵππον χρυσοφάλακρον, καὶ μεθ' ὑποκλίσεως ἀσπασθῇ αὐτὰ, κτλ. Ἔστι δὲ Μαχμούτ τοῦ Β'.

Ἐκ Πάτμου κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1867.
Ι. ΣΑΚΚΕΛΙΩΝ.

Α'

Τὸ ἀνυπόστατον καὶ ἀνύπαρκτον, καὶ δὴ καὶ μὴ ὂν· τὸ δὲ μὴ ὂν, καὶ ἀβέβαιον καὶ ἀπιστον μάλιστα. Καὶ τῶν λόγων ἕκαστος οἱ προφορικῶς, οἷα δὴ καὶ αὐτοὶ ἀνυπόστατοι, οὐ τοσοῦτον οἰκόμεθα τὸ πιστὸν οἷός τε ἐπιδεικνύσθαι, ἔλεα, καθ' Ὀμηρον, ὄντες ἀπερρώετα, εἰς ἀέρα τε διαλυόμενοι καὶ οἷον οἰοῖται ἔσθαι. Αἰεὶ δὲ ἄρα, ὡς ἂν ἐξῆ ἐυχυρῶτους [γρ. ἴσ. εὐεχυσάτους] τε εἶναι καὶ προσφόρους εἰς πίστωσιν, συσχεθῆναι τῇ ὕλῃ, ὕλικούς τε καὶ ἐνομήτους γενέσθαι, μελανοιμονήσαντας δηλονότι.

Ὅθεν καὶ γὰρ παρακληθεῖς πρὸς τῶν τῆς ἱερέως καὶ

βασιλικῆς μονῆς τοῦ Βατοπεδίου προϊσταμένων, τῆς παρ' αὐτῶν ἡδὴ συγκεκροτημένης σχολῆς τὴν προστασίαν ἀναδέξασθαι, εἰ καὶ τολμηρὸν τὸ ἐγχείρημα, καὶ ὑπὲρ τὴν ἐμὴν τυγχάνει δύναιεν ὂν. Συνθέμενος γερμὴν αὐτοῖς, δεῖν ἔγνωκα, καθὼς ἀναβιβάζομαι, ὃ δὴ λέγεται, τὰ ἐν τῇ φωνῇ καὶ τοῖς γράμμασι προσκυρώσασθαι. Καὶ δὴ ὑπισχνούμαι αὐτοῖς, ἐπιβήτοισι ἐγχεῖρισιν, σὺν Θεῷ εἰρήσθω, τῷ πράγματι, ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰσταμένου τοῦ Δεκεμβρίου, μέχρι τῆς συμπληρώσεως εἴτ' οὖν ἀποκαταστάσεως τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό τοις τε προσφοιτώσι τῶν μαθητιῶντων, ἃν εἶδα τρόπον, οὐπερ ἄνωθεν ἔσχον λαθεῖν, μεταδούσαι, τῶν Μουσῶν τὴν, καθ' Ἡσίοδον, Πολύμνικον αὐτοῖς, ὡς οἷον τε μνηστευόμενος, τοῖς μὴ τῶν φύλλων, αὐτὰ δὲ τὰ φύλλα τῆς δάφνης φάγειν ἐλομένους συνοικιζομένην, περιβλεπῶν τε τὸν αὐτῆς ἐραστήν ἐν πόλει, τὸ Σολομόντειον φάναι, οὐχ ἦτρον καὶ αὐτὴν ἀποκαθητιώσκειν. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐγράφη καὶ τὸ παρὸν ἐνυπόγραφον γράμμα, καὶ ἐπεδόθη αὐτοῖς εἰς ἐνδείξιν, κατὰ τὸ χιλιεστὸν ἑπτακαιοστὸν τσσαρακαοστὸν ἔννατον ἀπὸ Θεογονίας ἔτος.

Ἡ ἐπιβεβαίωσις τῇ ἐμῇ χειρὶ Νεοφύτου ἱεροδικαίου Πυλοπονησιῶ τοῦ ἐξ Ἐδράλων.

Β'

Τῷ εὐγενεστάτῳ ἔρχοντι σπαθάρι κυρίῳ Ἀθανασίῳ Ἰψηλάντῃ τὴν ἀπὸ Θεοῦ ὑγιαίν καὶ εὐτυχίαν.

Θάλατταν φεύγοντες θαλάσσης κατακλύσθημεν ὄλαις οἱ δύστηνοι· θαλασσοπορία γὰρ ὀλίμως συνέβη ἡ ἐμὴ ὁδοπορία ἑπτὰ καὶ τριάκοντα ἡμερῶν, πανταχῇ ἐπισφαλῆς καὶ ἐπικίνδυνος διὰ τὴν τῶν ὑδάτων πληθύν. Καὶ τὰ μὲν δρομικὰ ἡμῖν τοιαῦτα δυσχερῆ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, καὶ κακοδαίμονα· τὰ δὲ κατὰ κεφαλῆς οὐχ ἦσαν χαλεπὰ καὶ ἀσυμπαθῆ, διὰ τοὺς σὺνχεῖς καὶ πυκνοὺς ὑετούς· πολλῶ δὲ χεῖρω καὶ τὰ πέριξ, διὰ τὸ νιφοστιθεῖς, καὶ χιονόβλητον, καὶ φύχη, καὶ παγετούς, ἀγρίου ἔργα χειμῶνος· ἀφιλόφροντα, μὰ Δία, πάντα, καὶ, ὡς εἰπεῖν, ἐχθρὰ καὶ ταῦτα ἡμῖν καὶ πολέμια. Τὸ δὲ σωματίον, καὶ τοὶ γηραιὸν καὶ καταπεπνημένον, ἀνάγκη προσταλάειν εἰς τοσοῦτους πολέμους καὶ διαμάχασθαι, ἀπὸ βαρυτόνων στεναγμῶν καὶ μελῶν αὐτῶ παρειμένων.

Ὅκοῦν ταῦτα ἦν τὰ γέγραπτα τῶν ἐμῶν ἰδρώτων καὶ πόνων, ὧν τε ὑπὲρ τοῦ κοινῷ συμφέροντος ἔτλημεν, καὶ ὧν ὑπὲρ ἀγαπητῶν ἀδελφῶν, ὡς οὐδεὶς ποτὲ τῶν πόλαι, ὑπέστημεν. Ὡ βαρεῖας τῆς ἐμῆς τύχης βαρεῖας! ὡς ἐμελλεν ἄρα καὶ ἀγαθοεργουμέντῳ με ἀποφθίσειν ἢ βάτκνος! Ἐἴεν. Ἀλλ' ἡ βάτκνος πάλιν

καθ' ἡμῶν γλώσσα τοῦ χάριν; ἢ [γρ. ἴσ. ἦ] καὶ ἔχουσιν, δεῖν ἀντίος στέγη τοῖς ἀπαξ αὐτοῖς δεδομένοις, μηδενὸς ὄντος τοῦ πρὸς τὰ ἐγκεκλημένα ἀπολογουμένου, ἢ τὸ παράπαν ἐρωτωμένου; ἢ [γρ. ἴσ. ἦ] γὰρ ἂν οὐδὲ κατεψήφισαντό μου. Ἀλλὰ κατέσθεσεν ἂν τὴν πολλὴν τῆς ἀθυμίας φλόγα, λαμπρὸν ἐκπνεύσασα ἀπολογίαν πρὸς πᾶν ὃ τι καὶ καταψεύσαντό μου. Τὰ νῦν δὲ, ἵνα μὴ τὰ ἄρρητα εἰς φῶς ἀνακαλύψωμεν, καὶ λέγουσι πᾶν τὸ ἐπελθὸν κατ' ἀνδρὸς ἀνακαιοτάτου, καὶ πράττουσι τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, ἐπιχαιρόντες τῇ τοῦ Ἄβελ σφαγῇ· ἐπεὶ, τό γε εἰς αὐτοὺς ἦγον, καὶ ἐσφάγημεν καὶ οἰχόμεθα· Θεὸς δὲ ἔσωσε τοῦ θανέειν. Ἀλλὰ λεγόντων, ἀ λέγειν αὐτοῖς καλὸν, καὶ πραττόντων, ἀ πράττειν ἡδονή· ἡμεῖς δὲ μηδευμῆς ποτε, μήτε δικῆς ἀξιωθέντες παρὰ τοῖς κρατούσι, μηδ' ἐρωτήσεως, μηδὲ ταῦν οἴκτου παρὰ τοῖς ἀδελφοῖς μετὰ τὴν κριτικὴν, Θεῷ μόνῳ πεποιθήμεν, τοῦτο μαθόντες παρὰ τοῦ Θεοπατίου Παύλου, ὅτι οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ διαγρησονται· οὐ ἡ χάρις μετὰ σοῦ καὶ τῶν ὁσίων φιλιτάτων.

ἰσ' Δεκεμβρίου ἀψή. Ὁ πρῶτον Κωνσταντινουπόλεως Σαμουὴλ καὶ εὐχέτης αὐτῆς διάπυρος. †

ΤΩΙ ΒΑΛΕΤΑΙ.

Γ'

Τὴν εὐγενεστάτην καὶ μυριοπόθητόν μοι αὐτῆς κορυφὴν περιπτυσσόμενος ὑπερήδιστα κατασπάζομαι, ἐρασιμωτάτῃ μοι ἀδελφῇ κυρῷ Ἰωάννῃ.

Ἄσμενος καὶ ὑπείκει, ὃ λέγεται, χερσίν ἐκομισάμεν τὴν γλυκυτάτην μοι αὐτῆς ἐπιστολήν, καὶ πρὶν ἢ ἀναπτύξαι αὐτήν, λυγρὸν ἐπιγνοῦς τὸν τῆς χρυσῆς χειρὸς χαρακτήρα, ἀκαρτέως κατασπασάμεν· ἐξ οὗ μᾶλλον ἀναφλεχθεῖς, κατατρόφῃσαι αὐτὴν ἔμελλον, ἵνα τὸ ὑπερέβαλλον τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς πάθος, τὸ περὶ σέ, τῇ παρ' αὐτῆς δρόσῳ, οἷον παιωνεῖσι φαρμάκοις, ἱσαίμεν καὶ ἀναπτύξομαι. Ἐπεὶ δὲ ἀνεμνήσθην ὅτι φάρμακον ὁ λόγος ῥηπευθεῖς καὶ κακῶν ἐπιλήθορον ἀπάντων, τὰ τῆς προθέσεως μεταβαλὼν, περιπτυσάμεν αὐτήν, καὶ ἐν ταῖς οἰκείαις περιεσφιγγὼν ἀγκάλας, ὡς αὐτὸν ὄντα τὸν Ἰωάννην, τῆς ἐμῆς ψυχῆς τὸ μέλιμα. Ἡ δὲ, οἷα ἐσφυγὸς καὶ ζῶσα, ὑπεθέριμάνε μοι τὰ περιστέρια, καὶ εἰδοξέ μοι ἔν ἄμφω γενέσθαι, οὐχ Ἠφαίστου τέχνη, ὑπερ βουλομένη ἦν ποτε τῷ Πλάτωνι, ἀλλὰ τῷ ἰδρώτι, πολλῶ ἐκείνης βελτίονι, ἐπὶ ἀπὸ τῶν νοσοῦντων τὸν πόθον ἔκρει. Οὕτω δὲ ἐμαυτὸν ἀποθουκολήσας (τοιοῦτον γὰρ ὁ ρως, οὐχ οἷα εἶπεν, ἀλλ' οἷα αὐτὸς φασγάζεσθαι,

κρίνει τὰ πράγματα), ἔλυσεν αὐτήν, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου εὐθὺς ἐπὶ τὸ κεχαριτωμένον ὄνομα, οἷς, ὡς περὶ τὰ χεῖλη βασκάναντα ἀμφεκάλυψαν αὐτὰ, ἐκμυζήσαντα καὶ συμφορῶμενα, μέχρις οὐ ἀναστάς ὁ ἡγεμονεῶν νοῦς, εἰς ἐκείτὸν μετεκαλέσατο τὰ γραφόμενα. Ἀρξάμενος οὖν τῆς ἀναγνώσεως, οὐκ ἐδυνάμην κατέγειν ἐμαυτὸν· διερχετο γὰρ μοι ἡ ψυχὴ πρὸς τὰ ἐξω, καὶ ἱλαρὸν ἐποίησε τὸ πρόσωπον καὶ ὄλον θαλερόν. Ἐἴτα αἰσχυνόμενον δῆθεν τὸ λοιπὸν σῶμα, μὴ συνδιατεθῆναι τῇ οἰκίᾳ δεσποίνῃ, ἤλλατο, καὶ ἦτι δῆπου περιστερὰς πτέρυγας, ἵνα πετασθῇ καὶ μετὰ σοῦ γένηται. Ὅπως ἔσονται δύνανται τὰ σὰ γράμματα; οἶδας οἷός ἐστι περὶ σέ, οὐ ἐπιλανθάνη; Ἀλλ' οὐκέτι οἶμαι τοῦτο ποιήσεις· οὐ γὰρ αἰώνιον ἢ πεῖρα, ἀλλὰ πρόσκαιρον. Ἐπιγνοῦς οὖν ὅσον αὐτῶν, ἐπιδαφίλευσαι μοι τοῦ λοιποῦ ταῦτα.

Τὴν δὲ τοῦ διδασκάλου αἵτησιν ὡς Θεοφιλῆ τε καὶ φιλογενῆ, καὶ τῆς εὐγενεῖς σου ἐν τῷ ψυχῆς ἀξίαν, ὑπεραπεδέξαμεν, καὶ [τοῦ] τῆς σοφίας ἐπωπύμου κατεδέδηθην ἀντιμετρησάσαι τὴν ἀμοιβὴν ἀπειροπλάσιον. Ἀλλὰ καὶ προσευμήθην, τὸν ἐνόντα μοι τρόπον, καὶ δὴ, οἷς εἶχον λόγους πειθούς, παρεκάλουσα τὸν κομιστὴν τοῦ παρόντος καὶ ἐμαυτοῦ μαθητὴν, ἐλλόγιμον ἐν ἱεροδικαίνοις κυρῷ Ἰλαρίωνι, ἕλις ἔχοντα παιδείας, καὶ φρενῶν εὐχέοντα, ἀναδέξασθαι τὴν λειτουργίαν ταύτην. Ἀλλ' οὐδὲν ἂν ἦν ἴσως, εἰμὴ τὸ λαμπρὸν σου ὄνομα, καὶ τὸ τῆς σῆς προκίρσεως εὐγενεῖς καθάπερ μαγνήτης αὐτὸν εἴλκυσε.

Δέξαι τοίμων τὸν ἄνδρα ὡς εὐμενέστατα, καὶ, οἷον σε ἐπηγγειλάμεν πρὸς αὐτὸν, μελεδωνός τε καὶ κατῆρ ὡς ἦπιος, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ ἔπους. Ἐλπίζω γὰρ σέ τε καὶ αὐτὸν μὴ μεταγνώσεσθαι ἐπ' ἀλλήλους. Διδάκτρα δ' αὐτῷ ἐπηγγειλάμεν τοὺς ἐκατὸν πεντήκοντα ἀργυρούς· ὃ δὲ τῶν καλῶν ἀπάντων ἀρχηγὸς ὁσφρακθεῖς ἀσπὴν εὐωδίας, ἐποικοδομήσεις καὶ εἰς τὸ κρεῖττον προαγάγοι. Εἰ δὲ μουσικῆς οὐ μετέχει, δεῖ δὲ σοὶ καὶ ταύτης, ἔχεις τὸ σχῆμα παρ' ἐμοῦ ἔμισθόν τε καὶ εὐπόριστον. Εὐθουμὴν διαβίβης εἰς μυριοστὴν ἡλίου περιόδον.

ΤΩΙ ΛΥΤΩ.

Δ'

Ἄριστά μοι ἀπεφάνητο ὁ Σταγειρίτης, ἐπιτήδειον εἶναι εἰς φιλίαν τὸν πλείστα εἰδοτὰ ἀδικεῖσθαι. Ἐμὲ δὲ κεννηκότα τὸν κάλκμον, καὶ ἴσως δι' ὄχλου γινόμενον (τοῦτο γὰρ εἰκόζειν μοι χορηγεῖ τὸ μηδεμίας τυχεῖν ἀπαντήσεως), οὐκ ἔχεις εἰπεῖν, ὅτι ἀδικούμαι, συμφέσας ἄρα, ὅτι καὶ φιλίας ἀλγίστου τυγχάνω ἄξιος. Πῶς δὲ ὁ ἀδικῶν με ἢ ὁ μὴ τῆς ἐμῆς ἐπαύων φωνῆς, μηδὲ τὴν ἡχὴν ἐπ' ἐμοὶ μιμούμενος;

Αλλά τίς οὗτος; ὁ Ἰωάννης Βαλλέτας. Κάτ'ε τὴν τοῦ ὀνόματος χάριν εἰς ἐμὴν ζημίαν μεταποιῶμαι βεβούλησαι; Τί πῶθ' ἂν διὰ τούτου με, οἷόντι λόγῳ ἔδωκεν; βάλλας ἐπὶ σιωπῆ; Ἀλλ' εἰ μὲν χάριν τοῦτο ποιεῖς, βάλλας ἐπὶ, βάλλας τὰ οἰκεία, ἵνα ψευδόμενος ταύνομαι ἐπικληθείης τὴν ἐπωνυμίαν. Ἀλλ' ἵνα μὴ ἀδικούμενος, ἔπειτα ἀμύνεσθαι βουλόμενος ἐτέρω προσκρούσω νόμῳ, ἀφίμῃ σοι ἀδικεῖν ἤττον γὰρ δοκεῖ τῷ Πλάτῳ τὸ ἀδικεῖσθαι τοῦ ἀδικεῖν μᾶλλον δὲ οὐκ ἀδικεῖν ἐγὼ δὲ τῆς σῆς φιλίας ἐραστής, καὶ ταύτην ποθῶ, καὶ ταύτην εὐχομαι. Εἰ δὲ διὰ τοῦ φέρεν τὴν παρὰ σοῦ σιωπὴν, ταύτης ἐπιτυχάνειν ἔστις κρίνομαι, πῶς οὐ καὶ χάριτας (ἵνα καὶ ἄνων εἶπω) εἶσωμαι; Ἀλλὰ βούλει χάριτάς σοι εἰδέναι με; Δέδεξο φιλοφρόνως καὶ ὡς ἐμὲ αὐτὸν, τὸν φίλτατόν μοι καὶ δοψύχον Π (1) οὐ τὴν διάκευξιν διὰ τοῦτο φέρω, ἵνα δι' αὐτοῦ τὸν ἑαυτοῦ ὄψομαι φίλον καὶ ἀδελφόν, τὸν γλυκύτετόν μοι καὶ πολυεράστον Ἰωάννην, καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν δεξίωσιν καὶ φιλοφροσύνην γαυριῶ. Οὐδὲ γὰρ δι' ἄλλο τιμῆς ὀψοῦμαι ἀπολαύσω παρὰ τῶν ἑαυτοῦ συμπατριωτῶν, ἢ διὰ τὴν προσαγωγὴν καὶ σύστασιν, ἧς ἀπολαύουσι δι' αὐτῆς πρὸς τὸν ἄρχοντα ἧς πλέον ἀξιοθῆναι καὶ προθυμότερον δεόμεναι, ἵνα γνῶσιν, ὅτι πολὺ ἰσχύει δέησις Δανιὴλ πρὸς Ἰωάννην, καὶ Ἰωάννης πρὸς τὸν ἐνδοξότατον ἄρχοντα ὡς ἢ τριάς τὴν τῶν καλῶν ἀρχὴν καὶ πέρασ τοῖς δ' ἐμοῦ δεομένοις παρεῖται. Εἰ δὲ καὶ τὴν τετρακτὸν τιμῆ, κατὰ τοῦς πυθαγορείους, προσείρησο καὶ παρὰ τοῦ παιδὸς μου καὶ οἰκείου γαμβροῦ Δημητρίου. Ἀλλ' ἵνα ὑπὸ τὸ συνεχὲς ποσὸν καὶ τὸν ἀρμόδιον ἀνάγω, [γρ. ἰσ. ἀναγράφω] ἀσπασαί καὶ παρ' ἐμῶν τὴν νόμῳ μετὰ τῆς γεννηταμένης καὶ ἀδελφῶν, μαθουσάλλεια ἐπευξάμενος ἔτι ἐκείτῳ, πρὸ πάντων δὲ σκότῳ.

Ε΄.

Τὴν μυριοπόθητόν μοι αὐτῆς κορυφὴν νοερώ; περιπυσοῦμένος θερμοῦς κατασπάζομαι.

Παρμῆλιτατέ μοι λογιώτατε.

Τὸ μὲν μὴ ῥαδίως ἀπολαύειν τοῦ ποθομένου, αὐξίνει οἷοις τὴν ἐπιθυμίαν τοῖς ποθοῦσι· τὸ δ' ὅλως στέρεσθαι τούτου, ἀπόγνωσιν ἐμποεῖ τῆς αὐτοῦ ἐπιτελέσεως. Ἀλλὰ πόθεν μοι τὰ τοιαῦτα φυττολογεῖν; *Ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου*, δεξιτικῶς εἶπειν (2), πρὸς σὲ τὸ ἑαυτοῦ μέλημα καὶ φί-

(1) Πάσιον ἐμῶν δοκεῖ ὑπαινίστασθαι τὴν Καρπατῶν, τὴν ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ἀρετῇ πεφημισμένον μαθητὴν ἑαυτοῦ, εἶτα δὲ καὶ μαθητὴν τοῦ Πατριάρχου προγοισταρίου τῶν Ἑλλήνων γραμμάτων.

(2) Παλαι. ΠΓ', 1.

λον κήρ. Ἐπεὶ δὲ τούτου τυχεῖν ὁ δαίμων ἐφθένησε, δεύτερον ἐκλεῖψα πλοῦν, ὃ λέγεται καὶ ἐκ τοῦ ἰσοῦ ποθῶν τὰ ἠδιστά σου γράμματα, ὑστεροῦμαι ἔμπης καὶ τούτων ὁ τάλας; καὶ τούτου οὐκ ἔστι προσθῆναι τῇ ἐπιθυμίᾳ οὐδὲ κόκκον σινάπεως. Ἐξείργασται, καὶ τέλος ἔσχε, καὶ πέρασ ἐστὶν ἔρωτος τὸ περὶ σέ μου πάθος. Τί οὖν; εἰς ἀπόγνωσιν ἐμπέσω; Ἄπαγε! Οὐκ ἐπιλήσομαι τῆς σῆς ἐξ ὀνόματος χάριτος, μᾶλλον δὲ καὶ εἰν ἀδάο φιλίου μεμιθήσομαι ἐταίρου (1) οὐ γὰρ σώματος ἢ φιλίας τοῦ ἐπικήρου, οὐδ' ὄλως τῆς ἀπογινυμένης, ἀλλὰ ψυχῆς τῆς ἀεὶ οὐσίας, καὶ ἡ λυθείη τὰ πάντα συμπαρκαλουθεῖ. Καὶ οὖν μηδὲ τανῦν τύχῳ τῶν πολυεράστον μοι αὐτῆς γραμμάτων, πρὸς παραμυθίαν τῆς μακρῆς ἀθυμίας, καὶ τούτων ἀπογνῶ, τῆς δὲ φίλης ψυχῆς, ὡς τῇ ἐμῇ ψυχῇ ἐγκατακλυμένης, οὐκ ἀποστήσομαι· συγκατάξει γὰρ αὐτὴν ἡ ψυχὴ καὶ συμπεριόσει ὡς ἀνεκνίπτον ὅπου ἂν καταγάγῃ.

Ἔστω οὖν καὶ τοῦτο παραμυθία, τὸ εἰς τὸ δικνεκές συμπεριφέρειν, ὃ ἠράσθη, καὶ ἐφίλησα, καὶ ποθῶ, καὶ εἰς ἀεὶ ποθήσω, τὸ γλυκὺ μοι πρᾶγμα καὶ ὄνομα, Ἰωάννην τὸν λογιώτατον. Καὶ γὰρ εἰ ἀντιδομένη διάθεσις ἢ φιλία, καὶ ἀπαιτεῖ τὰ ἴσα, ἀλλ' οὐπω ἀκριφνοῦς καὶ ἐντελοῦς τοῦτο σημειῶν, καθὼς καὶ Παῦλος, εἰ πέρ τις ἄλλος, τὸν διδάσκων φίλων, ἠύξαστο τὴν ἀπ' αὐτοῦ διάστασιν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ (2). Τοιοῦτον δὲ καὶ περὶ σέ μου τὸ πάθος· πάντων ἐμπροσθεν σὲ ποιούμαι, καὶ τὸ σοῦ τυγχάνειν ἀντὶ πάντων ἠγῆμαι. ἵνα δὲ μὴ τῆς ἐν ἐμοὶ ἐνδομυχούσης φιλίας καὶ μνήμης ἀπογνῶ, διὰ τὴν στέρησιν τῶν γραμμάτων, ἀπέστω καὶ γράμματα, καὶ πᾶν ὅσον τεκμήριον ποιούνηται φιλίας οἱ κατὰ πρόσωπον ἀγαπῶντες. Ἀλλ' οὐκ εὐπρόβω, ὅσον ἔστι τῆς ἐμῆς ψυχῆς τὸ βούλημα, ἐξείπειν. Ἔστω δὲ καὶ περὶ ἐμοῦ εἰρηκῶς ὁ τοῦ Ἀριστῶνος, *βούλομαι συντακῆναι καὶ ἐν ἀμφω γετέσθαι*· οὐ πλέον οὐδὲν οὐδὲ Νέστορ ἂν εἶποι, τοῦ καὶ ἀπὸ γλιώττης μέλιτος γλυκῶν ῥέειν ἀδὴ (3).

Δεηθῆσομαι δὲ σοῦ, μᾶλλον δὲ τῇ σῇ χρήσομαι γλιώτῃ (εἴπερ ἄλλος ἐγὼ ὁ φίλος, κατὰ τὸν σοφόν), ἵνα τὴν ἀπειλομένην ἀποδῶ τῷ ἐνδοξοτάτῳ ἄρχοντι διερμηνευτῇ προσκύνησιν, καὶ οἰκειώσωμαι ἑαυτὸν τῇ αὐτοῦ εὐνοίᾳ. Ἐβουλόμην γὰρ, πεποιθὸς τῇ αὐτοῦ ἐμφύτῳ χρηστότητι, ἦν ἄλλοτε πολλοί, καὶ μάλιστα ἡ χρυσὴ σου καὶ πιθανὴ γλιώτῃ ἐδίδαξέ με, ἀμέσως θάρσῃσαι καὶ ἡδῆ τοῖς πρὸς αὐτὸν γράμμασιν. Ἀλλὰ, ἵνα μὴ δι' ὄχλου γένωμαι τῇ αὐτοῦ ἐνδοξότητι, δεδοικῶς, σὲ τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν, προβάλλομαι ἀντ' ἐμοῦ ἀποδοῦναι τὰ ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ

(1) Πλ. X, στίχ. 380—88.
(2) Ρωμ. θ', 3.
(3) Ἰλ. Δ, στίχ. 248.

μέχρις ἂν μοι τὴν παρρησίαν μνηστεύσης τῶν γραμμάτων περιμένω. Περὶ δὲ τῶν συμπατριωτῶν ἑαυτοῦ, τοῦ τε ἐκκλησιάρχου καὶ διακῆ Πασίλου, οἶδα ὅτι τοιοῦτος ἔσται, ὡς εἰκὸς τὸν εὐ ποιεῖν πεφυκότα, καὶ φίλοις χαρίζεσθαι βουλόμενον. Ἐγὼ δὲ ἠσθήσομαι, ἐπεγνωκότων αὐτῶν, ὅτι δι' ἐμοῦ τυγχάνουσι τοῦ ἐμοῦ Ἰωάννου· οὐ τὰ ἔτη εἴησαν ἰσοῦν πλείεσται τε καὶ πανευφρόσυνα.

ΙΩΑΝΝΗ.

ΣΤ΄.

Εἰ μὲν πρὸς ἄλλο τι καὶ ὑπὲρ ἄλλου τοῦ ἐπιούμην τοὺς λόγους, ἐσιώπησα ἂν εἰκότως, μὴ τῷ πλείονι κόρον ἐπισπάσομαι καὶ ἀναισθησίας φύγω φυγὴν [γρ. ὄλην]· τέταρτον γὰρ ἡδῆ ἐφθεγγάμην, καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις, οὐ φωνῆς ἠεθόμην. Ἐπεὶ δὲ πρὸς σὲ τὸν φίλαν τιμῶντα, κινῶ τὸν κάλαμον, καὶ περὶ ἐλέους, πρὸς ὃ πέφυκα πλέον, ἢ ἄλλοι πρὸς τὸ κορίζεσθαι, θάρσῳ καὶ αὐθις μετὰ τὸ ἀποδοῦναί σοι τὸν ἐν χριστῷ ἀσπασμόν, δηλώσαι περὶ τοῦ ἐλεομένου σοι παιδὸς Δημητρίου, ὅτι καὶ τροφῆς ὑστερεῖται καὶ ἐνδυμάτων· διὸ καὶ δρασμὸν ἐβαυλεύεσται. Ἀλλ' ἵνα μὴ δεινοπαθήσῃς, ἐπεισά σοι τὸν μωθῆτην, παρ' ὃ τὴν διατριβὴν ποιεῖται, καὶ κατέχει αὐτὸν χρόνον σχεδὸν ὅλον, καὶ ἐκ Δανείου αὐτὸν ἐπισκέπτεται, τό γε εἰς τροφὴν· ἀλλ' ἐπεὶ καὶ αὐτὸς τῶν ἀπόρων ἐστὶ, [καὶ] δέεται, ἀντιλαβεῖν ἕσασ καταπάνησσε, μὴ περιδῆς τὴν αἴτησιν, ἀλλὰ λῦσον τὴν ἔνδειαν. Τὸ γὰρ ἀγαθὸν ἀμεταμέλητον, καὶ ὅπως τοῦ λοιποῦ ἔξει τὰ κατὰ τὸν παῖδα δῆλωσον. Ἐμοὶ δὲ σύγγνωθι, ἐπὶ τὴν *ρῦσσαι τὴν πόλιν*, παρὰ τὴν παροιμίαν, *κεντοῦντι*· παρὰ σοῦ γὰρ μοι τὸ ὄλεος, μᾶλλον δὲ ὀφειλομένην ἕκαστος τὸν ἐόντα τρόπον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀπόρων. Διὸ καὶ εἶποιμι ἂν, ὅτι ὀφείλω ποιῶ. Ἐρῶσο πανεύθουμος καὶ πανευδαίμων.

Ζ΄.

Τὴν εὐγενῆ καὶ ἐλλόγιμον αὐτῆς κορυφὴν νοερώ; περιπυσοῦμένος υπερῆδιστα κατασπάζομαι.

Οὐχ ὡς θέλομεν, ἀλλ' ὡς δυνάμεθα ζῶμεν, ἐφη τις μάλα εἰκότως. Ἐκ γὰρ τῆς πρὸς ἐμὲ σιωπῆς τῆς σῆς λογίότητος, ἀπαξισώσασθε, μηδεμίαν τοσούτους παρ' ἐμοῦ γράμμασιν, ὧν ἡ πρόφασις παράκλησις ἦν ὑπὲρ τῶν ἐφοδίων τοῦ παιδὸς Δημητρίου, ἀπάντησιν ποιήσασθαι, σιωπὴν ἐδιδάχθη καὶ ἔργων βῶθρ' κτήσασθαι ἐπὶ γλιώττης, ἵνα μὴ ἀβελητήριος

φύγω. *Ἀλλὰ μανθάνω*, φησὶν ὁ Πλάτων (1) οἷα *ὄρῃν μέλλω [κακά]*. Θυμὸς δὲ κρείττων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. Οἶδα δὲ καὶ γὰρ, ὡς ὄχληρός τυγχάνω ὧσιν ἐνηχῶν ἀπαξισοῦσι τὴν ἐμὴν δομίαν. Ἀλλὰ τί βέξομαι, ὅποτε ὁ Πιχάηλ ἐκ Δανείων τὰ τροφῆα αὐτοῦ ἀπέτισε, καὶ δι' ἐμοῦ παρὰ σοῦ ἐλπίζει ἀνάληψιν; Ἐπὶ σοὶ τὸ παῦσαι με δι' ὄχλου γινόμενον, τὴν τοῦ αἰτεῖν ἀφελόμενον πρόφασιν. Ἀλλὰ πόθεν ἐγὼ τοσοῦτον περὶ τὸ αἰτεῖν ἀπληκτος; ἢ ὅτι σὺ πρὸς φιλανθρωπίαν κλίσεις; ὃ διαθυλληθὲν, καὶ τὸν ἐπιπλέοντα τὸ παρὸν μοι ἐν ἱερομονόχοις κύρ Καλλίνικον, πόθου μὲν τρίφοντα γνωρισθῆναι ταῖς Μουσικαῖς, καὶ τὰ αὐτῶν ἐργάζεσθαι, πενία δὲ καὶ τῇ τῶν ἀναγκαιῶν ἐνδείᾳ ἀποτρεπόμενον πρὸς τὸ σὸν καὶ διὰ σοῦ ἔλεος καταφυγῆν ἐξανάστησε. Γενοῦ δὲ καὶ τούτῳ, εἴδόν σε ἐπέστησεν ἡ πρόνοια, καὶ πολλοὶ ἐγνωρίζουσιν· οὐ γὰρ φείσεται γλιώττης ὁ ἀνὴρ, ὡς ἐρανισάμενος τὴν τοῦ Στέντορος φωνὴν, διακνηρῆται τὰς χάριτας, καὶ τὴν ἀνωθεν καθέλκειν ἀμοιβῆν. Ἐξῆρωσο.

Η΄.

Μετὰφρασις τοῦ ἰστικῶς *πυριουροῦ* τῆς Ἱψηλῆς Πόρτας, σταλέντος πρὸς τὸν οἰκουμένικόν πατριάρχην κύρ Γρηγόριον τῇ 14 Ἰουλίου.

Σὺ ὁ πατριάρχης τῶν Ῥωμαίων Κωνσταντινουπόλεως, διὰ τὴν πολυπειρίαν σου, καὶ διὰ τὴν οἰκουμένην τῶν διαφορῶν πατριαρχικῶν υποθέσεων, καὶ ἀξιοτέταστος σου, ἀπὸ τὸν κειρὸν ὅπου τούτων ἕνεκα κατ' ἐκλογὴν διορίσθης πατριάρχης, ἐγένετο φανερὰ ἡ πίστις καὶ εὐθύτης, ὅπου ἔδειξας περὶ τὰς, ἐπ' αἷ· διορίσθης, υποθέσεις, καὶ ἀνεφάνησαν τὰ ἐπαίνων καὶ ἐγκωμίων ἄξια κινήματα σου περὶ τὴν θεραπείαν τῶν ἐνεχρόων τοῦ δημιουργοῦ ἀσθενῶν βασιλεῶν, σύμφωνα ὄντα μετὰ τὴν ἱεράν βασιλικὴν θέλησιν. Ἐφάνη δὲ, ὅτι ὑπερβάλλεις τῶν δμοίων καὶ προκατόχων σου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀναγκαιῶν τῇ ἐπιμεσίᾳ σου· διὸ εἶναι φανερόν, ὅτι ἡξιώθης· καὶ ἕλκων ὑψηλῶν, περιποιητικῶν τῆς μεταξὺ τοῦ γένους σου ὑπολήψεως σου· εἰσὶ δὲ καὶ ἐν ἔργῳ οἱ ὑψηλοὶ μουσαεῖδες καὶ παραχωρήσεις εἰς διαφοροὺς πατριαρχικὰς υποθέσεις, περὶ τῶν ὁποίων ἤθελες ἀναφέρει, ἀφορώσας εἰς τε τὴν καλὴν τάξιν τῶν βασιλεῶν κατὰστάσεων, καὶ εἰς τὰ περὶ τὴν ἄνεσιν καὶ ἀνάπαυσίν τους· ὄντας φανερόν, ὅτι εἶναι χρεὸς σου ἀπαραιτήτων, δμολαγῶν ἐπ' αὐταῖς ταῖς εὐεργεσίαις χά-

(1) Μνημονικὸν τοῦτο ἀπόκρημα τοῦ ἀοιδίμου Δανιὴλ. Οὐ γὰρ Πλάτωνες, ἀλλ' Ἑρμιπιδὸς ἰσὶ τὸ λόγιον [Μετ' στίχ. 4007].

ριτας, και κατὰ τὴν γνωστὴν καὶ δεδοκιμασμένην πίστιν, καὶ εὐθύτητα, καὶ πρόβλεψιν, καὶ ἀγγιχνοίαν σου, ἐπιδεικνύμενος ἔργα καὶ κινήματα ἐπαινετὰ περὶ πάσας, δι' αἷς διακρίσεως, ὑποθέσεις, νὰ περιποιησῶ εἰς τὸν ἑαυτὸν σου πάντοτε τὰ ἅπαντα ἐλέη τοῦ ἐν-ἐλέους πικρὰ πᾶσι θουλλουμένου ὕψηλου Δεβλετίου, καὶ νὰ προσπαθῆς εἰς τὸ νὰ ἀυξάνῃς τὴν πρὸς σεαυτὸν εὐνοίαν.

Ὅθεν δὴλου ἐντος, ὅτι καθὼ πατριάρχης, ἔχεις ἐν-ταλῆ πρόνοιαν καὶ προστασίαν εἰς ὅλους τοῦ γένους σου, νὰ ἐπιμελήσῃς ἀκριβῶς καὶ νὰ φροντίξῃς ἀδελφείας εἰς τὸ νὰ συνάγῃς μέσα περιποιητικὰ τῆς εὐταξίας τοῦ μιλλετίου σου, καὶ νὰ μὴ λείπῃς με συμβουλὰς καὶ παραινήσεις τοῦ νὰ διδάσκῃς πάντας τοὺς βασιλικοὺς βασιλεῖς τὰ τῆς ὑπακοῆς των χρέη καὶ τοὺς μὲν κατὰ τὰς συμβουλὰς σου διάγοντας νὰ θεωροῦνται, διὰ δὲ τοὺς τῆ ὑψηλῆ θελήσει ἐναντία πρᾶττοντας, νὰ μὴς ἠηλοποιῆς περὶ τῆς παιδείας των καὶ ὅσα ἤθελον κάμει χρεῖα δηλώσεως, νὰ σπεύδῃς εἰς τὴν περὶ τούτων δήλωσιν καὶ ἐν συντόμῳ, κάθῃ ὑπόθεσιν ἀναφερομένην εἰς τὸ μεμνημένῃ σου, κατὰ τὴν παλαιὰν τάξιν καὶ ἀρχαίαν συνήθειαν νὰ οἰκονομῆς, καὶ νὰ τὴν ἀποπειρατῆς μόνος, χωρὶς νὰ ἠθέλην ἀνακατωθῆ ἄλλος τινάς. Καὶ οὕτω ἐπιδεικνύμενος ἐπαίνων ἀξίας ἐκδουλεύσεις, νὰ δαπανᾷς κάθε λογῆς ἐπιμελείαν καὶ φροντίδα εἰς τὸ νὰ περιποιήσῃς σεαυτῷ ἀπὸ στιγμῆν εἰς στιγμὴν τὰ πᾶσιν ἐπιδυσχευόμενα ἅπαντα βασιλικὰ ἐλέη.

Θ'

Μετάφρασις τοῦ κτισσορωμαστικῆς αὐτογράφου (Χάριτι σερίφ) πρὸς τὸν ὑψηλότατον αὐθέντην τῆς Βλαχίας.

Καύχημα τῶν ἡγεμόνων τοῦ χριστιανικοῦ ἔθνους, εἰσερχομένων τῆς φυλῆς τοῦ Ἰησοῦ, ἡγεμονίας τῆς Βλαχίας Ἰσκαράτ-ζαδὲ Καρὰτζα Γεράγκο (οὗ τὰ τέλη εἰσιν αἴσια).

Διὰ τοῦ παρόντος αὐτοκρατορικῶν ἡμῶν ὄρισμοῦ γνωστοποιούμεν σοι, ὅτι ὁ διοικητῆς τῶν Τρικκαλίων καὶ ἀρχιστράτηγος τοῦ πρὸς τὸ Βιδίνι σώματος τῶν ἡμετέρων στρατευμάτων ἐκλαμπρὸς σύμβουλος καὶ βεζύρης μας Βελιγροτθὴν-κασσᾶς (οὗ τὴν δόξαν διακινῶσι τὸ ὕψιστον κράτος), ἐφανερώσει προλαβόντας διὰ γραμμάτων του εἰς τὴν ὑψηλὴν μας αὐλήν, ὅτι οἱ ἐν τῷ φρουρίῳ τοῦ Ἀδᾶ ἐγκλειστοὶ ἀδελφοὶ τοῦ ἀποθανόντος Ρετζέπη, ὅτε Ἀδέμη, Σαλίχης, καὶ Πεκίρης, προσπεισθέντες ἐξαιτοῦνται ἄφεσιν τῶν ἡμαρτημένων καὶ ἔλεος παρ' ἡμῶν. Ἐπ' ὧ, κατὰ τὴν ἀνακτορικὴν ἡμῶν διάθεσιν, τοῦ νὰ εὐπλαγχνιζώ-

μεθα καὶ νὰ ἐλεῶμεν ἐκείνους, οἵτινες ἀπτονται τῶν κρασπέδων τοῦ ἐλέους μας, ἐξέδομεν ὑψηλὸν ἡμῶν ὄρισμόν με ἰδιόχειρον ἀνακτορικόν μας αὐτόγραφον πρὸς τὸν ρηθέντα βεζύρην μας, παρέχοντες αὐτοῖς τὴν, ἣν ἐζητήσαντο, ἄφεσιν.

Ἐσχάτως δὲ ἦλθον καὶ πρὸς ἡμᾶς γραμμάτια σου δηλωτικὰ τοῦ ὅτι, κατὰ τὴν ἐννοίαν τοῦ ὑψηλοῦ ἡμῶν ὄρισμοῦ, καὶ κατὰ τὴν ἀνακτορικὴν ἡμῶν βούλησιν, ὁ ρηθεὶς βεζύρης μας ἔφερε τοὺς ρηθέντας ἀδελφοὺς τοῦ Ρετζέπη ἔξω τοῦ φρουρίου τοῦ Ἀδᾶ, καὶ τοὺς ἔστειλε με ὅλην τους τὴν φαιμελίαν εἰς τὴν πατρίδα των· τὸ δὲ φροῦριον τοῦ Ἀδᾶ ἐνεχείρισε τῷ κκπουτζήμπακῃ τῆς ἡμετέρας αὐλῆς τιμωιτάτου Δερβίς-μπέη. Αὐτὸ τοῦτο ἐβεβαιώθημεν καὶ παρὰ τῶν μετέπειτα ἐλθόντων γραμμάτων τοῦ δικληφθέντος βεζύρη μας, ὅτι, ὅσῃ συνάρσει, ἔλαβε τέλος καὶ αὐτὴ ἡ φροντίς τῶν κατὰ τοῦ Ἀδᾶν πραγμάτων.

Σὺ ὅμως, με τὸ νὰ ἴσῃς ἀπὸ τοὺς πιστοὺς καὶ βαδιζόντας τὴν εὐθείαν ὁδὸν δούλους τῆς κραταιᾶς, ἀκλονήτου καὶ δικαιοκρούσης ἡμῶν βασιλείας, ἀνάστημα τῆς ἰδίας ἡμῶν χειρὸς, καὶ κλάδος φυτευθεὶς ὑπὸ τῆς δεξιᾶς μας, ἢ κατὰ τὴν ἐμφυτὴν σου εὐθιότητα, φρόνησιν καὶ πίστιν ἀναφανείσα προθυμία σου εἰς τὴν κατὰ θυμὸν ἐκτελεσῆν ὅλων τῶν ὑποθέσεων, εἰς αἷς ἐδιορίσθης, καὶ ἀφ' οὗ ἐνεπιστεύθῃ σοι ἡ τῆς Βλαχίας ἡγεμονία, ἢ ἄκρᾳ σου ἐπιμέλεια καὶ προσοχῇ εἰς τὴν μετ' εὐθύτητος ἐξοικονόμησιν ὅλων τῶν ἀναγομένων ἢ παραγγελθέντων σοι πραγμάτων τῆς κραταιᾶς ἡμῶν βασιλείας, συμφώνως τῆ ὑψηλῆ ἡμῶν διαθέσει, καὶ κατὰ τὴν χρεῖαν τῶν καιρικῶν περιστάσεων· μάλιστα δὲ, ὁ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ἀδᾶ ἀναφανείς μετὰ πίστεως ζήλός σου, καὶ ἡ σπουδὴ σου εἰς τὸ νὰ εἰδοποιήσῃς πρὸ πάντων τὸ τέλος αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως, ἐψάνησαν ἀκριβῶς ἀρεστὰ καὶ ἐπαινετὰ παρὰ τῆ ἡμετέρα μεγαλειότητι, καὶ ἐχάρημεν οὐκ ὀλίγον, διότι ἐσπευσας καὶ κατὰ τοῦτο νὰ δεξιῆς τὴν μετ' ὑποκλίσεως πίστιν σου πρὸς ἡμᾶς. Ζῆθι διὰ παντός ἐν ὑγείᾳ, καὶ μέτεχε τῆς πλουσιοπαροῦχοῦ τραπέζης τοῦ ἀνακτορικοῦ ἡμῶν ἐλέους.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰ, ἅπερ ἐλάβομεν μέχρι τοῦ νῦν, δείγματα τῆς πολυπειρίας καὶ φρονήσεώς σου, ἐλπίζομεν καὶ τοῦ λοιποῦ παμπληθεὶς ἐκδουλεύσεις, συμφώνως τῆ ἀνακτορικῆ ἡμῶν βουλήσει, ἔχοντας προφανῶς κλίσιν καὶ εὐνοίαν οὗ τὴν τυχοῦσαν πρὸς σέ, καὶ ἐπαινοῦντες τὰς τε πρώτας καὶ τελευταίας κατὰ θυμὸν ἐκδουλεύσεις σου, ἀμείβοντες σέ εὐεργετούμεν με ἀνακτορικὰ ἡμῶν δῶρα, ἀτέλλοντές σοι μίαν γούναν σαμοῦρι, καὶ ἕνα χρυσοστόλιστον ἀκούπον ἵππον, συνάμα με τὸν παρόντα ἡμῶν ὑψηλὸν ὄρισμόν, ὅστις ἐξεδόθη πρὸς ἐπαινον τῶν ἐκδουλεύσάν σου, κατὰ τὸ προεκδοθὲν ἡμέτερον ἱερὸν αὐτόγραφον.

Ἄμα φθάσαντος λοιπὸν εἰς τὰ αὐτόσε τοῦ ὑψηλοῦ ἡμῶν ὄρισμοῦ, θέλεις τὸν προὑπαντήσεις μετὰ λαμπρᾶς ὑποδοχῆς· καὶ τὴν μὲν γούναν ἀφ' οὗ τὴν φιλήσῃς μετὰ τῆς ὀφειλομένης ὑποκλίσεως, θέλεις τὴν ἐνδυθῆ, ἐπίσης δὲ φιλῶν καὶ τὰς ἡμῶν τοῦ ἵππου, θέλεις ἀναθῆ εἰς αὐτὸν, καὶ μετὰ τὴν ἐκτελεσῆν τῆς συνήθους τελετῆς, θέλεις ἐνασχοληθῆ εἰς τὸ νὰ προσφέρῃς τῷ ὕψιστῳ τὰς ἀναγκαίας εὐχὰς ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας πολυπειρίας μακροβιότητος, λαμπρᾶς διαμονῆς, καὶ στερεώσεως ἐπὶ τὸν ὑπέρτατον ἀνακτορικόν μας θρόνον· ἄμα δὲ, καὶ κατὰ τὸ ἀπαιτούμενον τῆς πολυπειρίας καὶ εὐθύτητός σου, θέλεις φροντίση, ὥστε καὶ τοῦ λοιποῦ διοικῶν ἀξίως καὶ κατὰ τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν, τὴν ἐμπιστευθεῖσάν σοι βασιλικὴν γῆν, νὰ περιθάλης κατὰ πάντα τὸ ὑπὴκοον, προπαρασκευάζων μέσα δι' ὧν δύνανται νὰ ἀναπαύονται οἱ πτωχοὶ ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ ἐλέους μας· οὐχ ἦττον δὲ νὰ ἐκτελεῖς, καὶ νὰ βάλῃς εἰς πρᾶξιν με ἔμφροναν καὶ ἀξέπεινον τρόπον, ὅσα ἀνάγονται εἰς τὴν ἐμπιστευθεῖσάν σοι ἡγεμονίαν τῆς Βλαχίας, καὶ οὕτω νὰ πολλαπλασιάσῃς τὰς ἐκδουλεύσεις σου. Νὰ σὲ ἰδῶ! ἔτι μᾶλλον νὰ ἐπιμελήθῃς εἰς τὸ ἐξῆς νὰ πράξῃς ἔργα ἀρεστὰ καὶ ἀξέπαινα, καὶ νὰ δεξιῆς ἐμπράκτως εἰς κάθε ὑπόθεσιν τὸν παρὰ σοῦ ἐλπίζόμενον ζῆλον καὶ πίστιν.

Αὕτη ἡ ἡμετέρα ἀνακτορικὴ προσταγῇ, τὴν ὁποῖαν θέλεις φυλάξῃ ἀπαράλλακτως, ἀναγνωρίζων τὸ ἱερὸν ἡμῶν σημεῖον, ἐδόθη περὶ τὰ μέσα τοῦ Μουχαρέμ, ἔτι ἰσλὰ († 1816 Φεβρουαρίου 2).

ΣΚΗΝΑΙ
THE
ARGENTINIS ΕΡΗΜΟΥ.
(Ἰδε φυλλ. 413, σελ. 99.)

Πρὸς τὸ ἐσπέρας ἐφθασεν ὁ σὺρ Ἑρρίκος εἰς Κορώνδαν, πῶλιν ἔχουσαν μεγαλοπρεπῆ λίμνην, καὶ κατέλυσεν εἰς τὴν Fonda italiana, οἰκίαν κατασκευασμένην ἐξ ἐρυθρῶν κεράμων μεταξὺ αὐλῆς, ὑπὸ ὠραιστάτας θράνας. Πρὸ αὐτῆς ὑπῆρχε μικρὸν ἐργαστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπώλουσαν σάνδαλα, πορτογάλλια, ζυθοῦν, χαλινοῦς, ἄρτον, ὑψίσματα, σάκχαρον, πικρὰς ἰχθῆς καὶ τὰ τοιαῦτα· πάντα δὲ ταῦτα ᾄθησαν ἀτάκτως ἐσσωρευμένα· ἡ δὲ ἐργαστασιάρχης, ἐκ τῶν μιγάδων γυναικῶν, πίνουσα σιγάρον καὶ περὶ αὐτὴν ἔχουσα τρία ἢ τέσσαρα βρέφη, ἐπρόσφερε βράχιον εἰς τινὰς χωρικοὺς, οἵτινες καθήμενοι ἐπαίζον χαρτίαν.

Κατὰ τὸν σὺρ Ἑρρίκον· ἡ fonda ἦτο κατωτέρα τοῦ χρεσινῶ ὑπαίθρου καταλύματός του· τὸ γεῦμα

συνεκράτει βόφημα ἐκ μακκρονίων, μαγειρευμένον με ἔλαιον, καὶ βραστόν· ὁ δὲ μάγειρος, κρατῶν ἀλέκτορα μαχητὴν, ἐβεβαίωσεν ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θέλει μείνει περιπλέον ἐκεῖ, διότι πρὸ πολλοῦ ἔπραπε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν καλικίραν τῶν πετεινῶν. Ἀπελπισθεὶς ὁ σὺρ Ἑρρίκος ἐπροτίμησε ν' ἀκολουθήσῃ τὸν μάγειρον, καὶ νὰ ὁρῆσῃ ἀντὶ τοῦ στομάχου τοῦ ὀφθαλμοῦ του. Ὅτε ἐπλησίασεν εἰς τὸ στάδιον, εἶδε καταβαίνοντα ἀπὸ τοῦ ἵππου κύριόν τινα· ἦτο δὲ ὁ κύριος οὗτος ὁ ἐρημέριος τοῦ χωρίου, ὅστις ὑπερηγάπα τὰς μάχας ταύτας τῶν ζῶων, ὡς πάντες οἱ σινάδελφοι αὐτοῦ. Περὶ τὴν κονίστραν συνεπίεζτο ὄχλος πολὺς· οἱ ἀλέκτορες ἐφόρουσαν ἐξυτάτας σιδηρᾶς περόνας. Αἱ ἀλεκτορομαχίαι ἐγένοντο μεταξὺ φωνῶν καὶ στοιχημάτων καὶ συριγμῶν, ἐν καὶ οἱ μιγάδες εἰνε φῶσαι ἀνάλητοι.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ ὀδοιπόρος καὶ ὁ ὀδηγός του ἀνεχώρησαν διευθυνόμενοι εἰς τὴν ἐκκλιν τοῦ Σανταρόζα· ἀλλ' ὁ ἄνεμος ἦτο καυστικὸς ὅμοιος πρὸς ἀτμὸν κλιβάνου· οἱ βέες, οἱ ἵπποι, τὰ ἄλλα ζῶα, προαισθανόμενα θύελλαν, κατεβίβασαν τὴν κεφαλὴν καὶ διευθύνοντα πνευστιώντα πρὸς τὸ δάσος. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἵπποι τῶν ἡμετέρων ὀδοιπόρων ἀθυμήσαντες μόλις ἐβάδιζον. Ὁ σὺρ Ἑρρίκος ἠσθάνετο τὴν κεφαλὴν βυρβαίν, καὶ κἀτάκοπον τὸ στήθος· πτηνὰ, ὕφεις, πάντα ἐνὶ λόγῳ τὰ ζῶα ἐπέτων, εἶποντο καὶ ἐβιάζον ὡς παράλυτα· νέφος ἄμμου ἐσκέπαζε καὶ αὐτὸν τὸν ἥλιον, καὶ δυστοχῶς οὐδὲ καλύθη ἐφαίνετο καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν περιφέρειαν. Μόνος ὁ ὀδηγός, ἀπαθὴς καὶ ἡσυχός, παρητήρει τὰ συμβαίνοντα καὶ τὸν ἥλιον, ὅπως ἀποφασίσῃ τί πρέπει νὰ κάμῃ, διότι πρῶτον τότε ἐπεσκέπτετο τὰ μέρη ἐκείνα. — Πρέπει, εἶπεν ἐπὶ τέλους, νὰ ἐμβῶμεν εἰς τὸ δάσος, εἰς οὐ περὰση ἡ θύελλα.

Καὶ ἐλθόντες μετὰ σπουδῆς εἰς δάσος ἐπέζευσαν ὁ δὲ ὀδηγός ἀπομακρυνθεὶς ὀλίγον, ὡσφραίνετο τὸν ἄνεμον ἀνησύχως. — Τί τρέχει, Πιστόρ; ἠρώτησεν ὁ Ἑρρίκος.

— Βλέπω, ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν εἶμεθα μακρὰν τῶν Ἰνδῶν, καὶ μετὰ τὴν πίστιν μου δὲν πολυλογασίμεθομαι τὴν γειτονίαν των.

Ἐπειδὴ ὅμως περὶ τοὺς ὀδοιπόρους ἦσαν μόνον δένδρα καὶ χόρτα, ὁ σὺρ Ἑρρίκος ἐνόμισεν ὅτι ἄνευρετο ὁ ὀδηγός του· οὗτος ὅμως, δακτυλοδεικτικῶς στρογγύλας τινὰς ὀπᾶς εἰς τὸ ἔδαφος, — Ἰδού, εἶπε, τὸ σημεῖον τῶν πάλων τοὺς ὀποῖους στήνοντες οἱ Ἰνδοὶ, ἀπλώνουν καὶ ἐκπρίνουν τὰ δέρματα τῶν ζῶων. Καὶ ὁ χόρτος αὐτὸς ἔχει ἀκόμη τὴν μυρωδίαν των· δὲν τὴν αἰσθάνεσαι; — Ἰδού παρεκεί καὶ ἔχνη φωτῆς· εἶχαν καὶ γυναῖκα μαζὴ των· διότι βλέπω εἰς τὴν γάκτῃν τὸν τύπον μικροῦ ποδαρίου καὶ μερικᾶς τρίχας γυναικείου ἐπανωφορίου. Ἄν ἐπιτρέψουν

— Αν επιστρέψουν υπερασπιζόμεθα.
— Ω κύριε! βλέπω ότι δεν γνωρίζεις τους Ίνδους· είναι χειρότεροι και των μαύρων· ενόσω ζούν εις τούτον τὸν τόπον, ησύχαιον δὲν θὰ ἔχωμεν.

Ἐνθὺ δὲ ὠμίλει μικρὸς κρότος ἠκούσθη ὀπισθεν τοῦ σιρ Ἑβρίκου, ὅστις στραφεὶς εἶδε τριακονταπέντε ἢ τριακονταεξέτητων γυναικῶν ὑψηλὴν καὶ μελαγχροαίνην. Τὸ πρόσωπόν της, εἰ καὶ εὐμορφον, ἦτο στρυφνὸν καὶ ὤργισμένον, τὸ δὲ ἔνδυμα κυρτὸν. Τόσω δὲ ἀπρόσδοκτος ἦτο ἡ ἐμφάνισίς της, ὅσπερ ὁ σιρ Ἑβρίκος ἀνεπέστησεν. Ὁ ὀδηγὸς, ἀτενίσας αὐτὴν μὲ δισπισίαν καὶ ἀλαζονικίαν·—Εἰπέ με, τὴν ἠρώτησεν, εἴ-μεθι ἀκόμη μακρὰν ἀπὸ τὴν ἔπαυλιν τοῦ δὲν Ἔστεβάν Γουζαλιῆς; Ὁ κύριος οὗτος ἐκεῖ πηγαίνει, καὶ μόνος ὁ φόβος τοῦ κακοῦ καιροῦ μάς ἐβίωσε νὰ καταφύγωμεν ἐδῶ.

— Ὀνομάζομαι Κάριμεν, ἀπεκρίθη ἀξιοπρεπῶς τε καὶ μελαγχολικῶς ἡ Ἰνδὸς, καὶ εἶμαι χήρα τοῦ κασίου Ἀβράγια· καὶ ἐπειδὴ ἀνήκω εἰς τὸν δὲν Ἔστεβάν, μὲ εἶναι εὐκολον νὰ σὰς ὀδηγήσω εἰς τὸ ὑποστατικόν σου. Προσμείνατέ με νὰ ὑπάγω νὰ φέρω τὸ ἄλογόν μου, τὸ ὅποιον βόσκει ἐκεῖ κάτω.

— Ὅχι, ἀνέκραζεν ὁ ὀδηγὸς, φοβούμενος ἐπιβουλήν· τὸ ἄλογόν μου εἶναι δυνατὸν, ἀναβαίνει ὀπίσω μου καὶ τοιαυτοτρόπως δὲν χάνομεν καιρόν!

Ἡ Κάριμεν ἐδίστασε, καὶ ἐφάνη παρατηρούσα μὲ προσοχὴν τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ ὀδηγοῦ καὶ τοῦ σιρ Ἑβρίκου· μετὰ μικρὸν ὁμοῦ εἶπεν·—Ἔστω, πηγαίνωμεν. Καὶ ἀναπηδήσασα ἑλαφρῶς εἰς τὸν ἵππον τοῦ Παστόρ, καὶ χωρὶς νὰ πιάσῃ τὴν ζώνην του, ἐδείκνυε τὸν δρόμον διὰ τοῦ ὀπίου ἔπρεπε νὰ ἐκδῶσιν ἀπὸ τὸ δάσος. Ἐν τοσοῦτῳ ἡ θύελλα ἐμκίνητο, βρονταὶ δὲ καὶ ἀστραπαὶ ἔσειον τὴν γῆν. Ὅτε δὲ κατάρθωσαν νὰ ἐξέλθωσι τοῦ δάσους, ἡ Κάριμεν δακτυλοδεικτῆσασα μέλαν τι ἀντικείμενον πρὸς τὸν ὀρίζοντα·—Ἰδοῦ, εἶπε τὸ ὑποστατικὸν ὅπου πηγαίνετε. Ἐὰν δὲν ἐκάμετε τόσω μεγάλον γῆρον, θὰ ἦσθε ἐκεῖ πρὸ πολλοῦ.

Καὶ ταῦτα εἰπούσα ἐπέζησε, καὶ χωρὶς νὰ χαιρετίσῃ τοὺς ξένους ἐπικηλῶν εἰς τὸ δάσος·—Ἐρε σου καλὴ, μάγισσα, εἶπεν ὁ ὀδηγὸς κεντῶν τὸν ἵππον τοῦ· τίς ἤξερει ἂν δὲν ὑπάγῃ νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς Ἰνδοὺς νὰ μάς κυνηγήσουν;

Μετὰ δύο δὲ ὥρας, καλυμθῶντες μάλλον ἢ βαδίζοντες, τόσω βαγδαία ἦτο ἡ βροχὴ, ἐφθασαν εἰς Σάνταρόζαν.

Ἡ δὲ Κάριμεν ἐνόσω μὲν ἔβρεχε ἐκάθητο ζαρωμένη ὑπὸ πυκνοφύλλον δένδρον· ἀφοῦ δὲ παρήλθεν ἡ βροχὴ μετέθη εἰς ἀναζήτησιν τοῦ ἀλόγου της, καὶ τὸ ἐσπέρας ἦλθεν εἰς μέρος τοῦ δάσους πολὺ ὀλιγώτερον πυκνόν. Ἐκεῖ καταβάσασα ἐκάθησε καὶ βαλοῦσα τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν της ἐβύθη εἰς σκέ-

ψις. Αἴφνης ἀνετινάχθη ὡς ἂν προσέβαλε παράδειξός τις ἤχος τὰς ἀκοάς της· ἤνοιξε τὸ στόμα καὶ κτυπήσασα αὐτὸ ἐμμήθη τὴν φωνὴν νυκτερινοῦ πτηνοῦ· εἰς τὴν φωνὴν ταύτην ἀπήτησεν ἀμέσως ἄλλη, καὶ μετ' ὀλίγον ἄνθρωπός τις ἐφάνη. Καὶ ἐκεῖνη διευθυνθεῖσα πρὸς αὐτόν·—Πρὸ πολλοῦ, εἶπε, σὲ περιμένω. Τὸ μέρος τοῦτο μὲ εἶναι ἄγνωστον· πρῶτην φορὰν τὸ βλέπω καὶ ἀπορῶ διὰ τί μ' ἐφερεις ἐδῶ.

— Εἶχα τὸν λόγον μου, ἀπεκρίθη ἐντόνωσ· ὁ νεωστὶ ἔλθων, γέρον ὑψηλός, λευκὴν ἔχων τὴν κόμην, μελανωπὴν τὴν ἄψιν, μαύρους ζωηροτάτους ὀφθαλμοὺς καὶ ἐνδεὴ μύστακος καὶ γενείου τὸ χεῖλος καὶ τὸν πώγωνα, ὡς πάντες οἱ γνήσιοι Ἰνδοί. Ἦτο δὲ οὗτος ὁ μάντις ἡ βροῦχος τῆς φυλῆς εἰς ἣν ἀνήκεν ἡ Κάριμεν, καὶ ὡς οἱ λοιποὶ συνάδελφοί του ἦτο πρὸς τοῦτοις καὶ ἱερεὺς καὶ ἱατρός. Εἰς ἱατρός ἔφερε περὶ τὴν ζώνην μικρὸν δερματίνον σάκκον, περιέχοντα τὰ ἀναγκαῖα εἰς ἵπποκράτην τῆς ἐρήμου, ἦτοι νυστέρια ἐξ ὀστέων ἰχθύος, μακχιριδίον κοπτερόν καὶ ξηρὰ τινὰ χόρτα, τὰ ὅποια μακσοῦν ὁ βροῦχος ἐπιθέτει εἰς πάντα ἀδικήτως τὰ τραύματα. Ὁ ἵππος του ἤρχετο κατόπιν, κόσμημα ἔχων περὶ στρουθοκαμήλου· ὁ βροῦχος, στήριζόμενος ἐπὶ τῆς λόγχης του, ἠτένισεν ἐπὶ μικρὸν τὴν χήραν τοῦ κασίου Ἀβράγια, καὶ μετὰ ταῦτα λαθὼν ἀπὸ τῆς χειρὸς ὠδήγησεν εἰς δικαίρον (*) φοίνικα, ὑψηλότερον πάντων τῶν περὶ αὐτὸν δένδρων, καὶ διέταξεν αὐτὴν νὰ γονυπετήσῃ.

— Ἐδῶ, εἶπε, τὸν ἐβάλαμεν ἀφοῦ τὸν ἐσώσαμεν ἀπὸ τὰς χειρὰς τῶν Ἰσπανῶν.

Πρὸς ταῦτα ἡ Κάριμεν ἀφείσα ὀδυνηρὰν φωνήν·

— Ἐδῶ! ἀνέκραξεν· δὲν τὸ ἤξευρα· διὰ τί μὲ τὸ ἐκρυψες;

— Διότι δὲν εἶχε φθάσει ἀκόμη ἡ ὥρα νὰ τὸ εἰπῶ. Ὁ Ἀβράγιας, ὁ μεγαλύτερός μου ἀρχηγός, ἀναπύεται ἐδῶ ὑποκάτω τούτου τοῦ φοίνικος, τὸν ὅποιον ὁ ἅγιος (Θεὸς) μάς ἔδωκεν ὡς σπάνιον καὶ πολύτιμον πρᾶγμα. Ἐδῶ θὰ ἔλθουν οἱ ἀρχηγοὶ μάς νὰ ὀρκισθοῦν ὅτι θὰ ἐκδικηθοῦν τὸν θάνατόν σου.

Ἄλλ' ἡ Κάριμεν δὲν ἤκουε. Γονυπετής εἰς τὴν θέσιν, τὴν ὅποιαν εἶπεν ὁ μάντις ὅτι ἦτο ὁ τάφος τοῦ ἀνδρός της, ἐφάνετο ὅλη βυθισμένη εἰς παρελθούσας ἀναμνήσεις. Μετ' ὀλίγον ἄνθρωποι τινες, ἐξεληθόντες ἀπὸ τὰ βᾶθη τοῦ δάσους, ἐπλησίασαν αὐτήν. Ἦσαν δὲ οἱ τέσσαρες κυριώτεροι κασῖκοι τῆς φυλῆς τῆς Κάριμεν, ὁ Ζουρικίν, Βονιφάτιος, Πέπες καὶ Χριστοβάλ. Σταθόντες δὲ ὀπισθεῖν μακρὰν τοῦ μάντιος, ἐφάνοντο περιμένοντες διαταγὴν αὐτοῦ ὅπως προχωρήσασιν· τούτου δὲ γενομένου ὁ πρεσβύτερος ἀποταθείς πρὸς τὴν χήραν εἶπε ταῦτα·

— Ἀκουσον, Κάριμεν, ἰδοῦ δεκατέσσαρα ἔτη ἀφοῦ ὁ γενικός μας κασῖκος, ὁ σὺζυγός σου, ἀπέθανεν·

(*) Ἱερεὺς περὶ τοῖς Ἰνδοῖς ὁ δικέριμος γένειος.

ἔχει; δύο υἱούς, καὶ καθὼς μάς ἐβεβίωσαν ὁ βροῦχος, φαίνεται ὅτι τοὺς ἀνατρέφεις νὰ γίνων ἀρχηγοὶ καὶ νὰ διαδεχθοῦν τὸν πατέρα των. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐρχομένου φεγγαρίου θὰ ὑπάγωμεν εἰς Κορδύβαν, ὅπου θὰ κάμωμεν μεγάλην εἰσβολὴν καὶ θὰ ἐπιστρέψωμεν μὲ κτήνη, αἰχμηκλώτους, διαμαντικά, λάφυρα διαφόρων εἰδῶν καὶ λοιπὰ. Φέρε λοιπὸν τοὺς υἱούς σου.

Ἡ Κάριμεν ὁμοῦ ἐφάνετο δισταζούσα·—Οἱ υἱοί μου, εἶπεν ἐπὶ τέλους, δὲν θὰ μὲ ἀκαλουθήσουν, διότι ἀγαποῦν τὸν δὲν Ἔστεβάν καὶ ἐλησμόνησαν τὴν ἔρημον. Ὅλην τὴν ἡμέραν μὲ κατατῆμι ἡ λύπη, ἔταν ἐνθυμούμαι ὅτι ἂν ἦσαν ἐδῶ θὰ ἦσαν ἀρχηγοὶ, ἐλεύθεροι, εὐτυχεῖς, καὶ ὅτι δὲν κατάρθωσα ἀκόμη νὰ τοὺς κατακτείσω νὰ επιστρέψω εἰς τὴν φυλὴν μάς· ὑπάρχει ὁμοῦ ἕνας τρόπος, νὰ τοὺς ἀρπάξω, καὶ ἀφοῦ ἔπαξ ἔλθουν ἐδῶ δὲν θὰ φύγουν πλέον, εἶμαι βεβαία.

Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ κασῖκοι ἐσκέπτοντο· μετὰ δὲ μικρὸν ἠρώτησαν·

— Ἐκβάζουν συχνὰ μόνοι;

— Ποτέ· ἐκτός μόνον ὅταν συνοδεύουν ἡ τὸν δὲν Ἔστεβάν ἢ τὸν ἐπιστάτην Δημήτριον,

Πρέπει λοιπὸν νὰ προσβάλωμεν τὸ ὑποστατικόν. ἔχει ὅπλα ὁ δὲν Ἔστεβάν;

— Καὶ, ἔχει. Ὅμως πρέπει νὰ μὲ ὀρκισθῆτε ὅτι δὲν θὰ βλάψετε τὸν δὲν Ἔστεβάν καὶ τὰς θυγατέρας του.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἰνδοὶ δὲν ἀπεκρίθησαν, ἡ Κάριμεν ἐπανελάβε ταῦτα·

— Ἀπαιτῶ νὰ δοκιμηθῆτε ὅτι δὲν θὰ τοὺς πειράξετε, διότι ὁ δὲν Ἔστεβάν ἐφάνη πατήρ καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν υἱῶν μου.

— Ἄν ἠμποροῦμεν τίποτε νὰ ὑποσχεθῶμεν, ἀπειθήσαμεν· ἂν προσβάλωμεν τὰ ὑποστατικά καὶ προκίψῃ κατόπιν συμπλοκή, τίς ἠμπορεῖ νὰ προσέχη τί θέλει γίνῃ;

Ἄλλ' ἡ Κάριμεν κατείχετο ὅλη ὑπὸ ἀδημονίας· εἰς δὲ τῶν κασῖκων ἐξηκολούθησε λέγων·

— Ἐπιθυμεῖς ν' ἀρπάξωμεν τοὺς υἱούς σου... Συλλογίσου ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι εὐκολόν· καὶ διὰ τοῦτο τί θὰ μάς δώσῃ;

— Τί θὰ σὰς δώσω! ἀνεφώνησεν ἡ Κάριμεν. Θὰ σὰς δώσω ἀρετὰ· χορήματα, ὅσα καθεὶς ἀπὸ σὰς ν' ἀποκτήσῃ ἀσημένια σκευὴ τοῦ ἀλόγου του, πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἕσον βαλὶ θέλει.

Οἱ κασῖκοι ἐξεκακρίθησαν γελῶντες καὶ εἶπον·

— Μὰς πέρνει λοιπὸν διὰ τρελοῦς; Ποῦ θὰ τὰ εὔρῃς τὰ χορήματα;

— Τοῦτο εἶναι ἐδικὴ μου ὑπόθεσις, ἀπεκρίθη προσβληθεῖσα ἡ Κάριμεν· ἐὰν ὁμοῦ δὲν θέλετε ἂς παύσωμεν.

Οἱ ἀρχηγοὶ ἐδίσταζον.

— Τὴν παραμονὴν τῆς προσβολῆς, ἀπεκρίθη τις ἐξ αὐτῶν, θὰ μάς φέρῃς ἐδῶ τὰ ὑποσχεθέντα.

— Καὶ τί ἐγγύησιν θὰ μὲ δώσετε; ἠρώτησεν ἡ Κάριμεν δισπιστοῦσα καὶ αὐτή.

— Σὲ δίδομεν τοὺς υἱούς μας, καὶ τοὺς κρύπτεις εἰς μέρος ἀσφαλές τοῦ ὑποστατικοῦ.

Μετὰ μικρὸν δὲ συλλογισμὸν ἡ Κάριμεν εἶπεν·

— Ἀκούσατε· μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ὁ δὲν Ἔστεβάν ὀ' ἀναχωρήσῃ μὲ τὰς θυγατέρας του· τότε εὐκόλως γίνεταί τὸ πρᾶγμα.

Σύμφωνοι ἀνέκραζαν οἱ κασῖκοι.

Ἐνθὺ δὲ ἐγένετο ἡ συνδιάλεξις αὕτη ὁ μάντις, ἐκβλῶν ἀπὸ τοῦ σάκκου του μικρὰ τινα κηρία, τὰ ἐβίβλεν ἐπὶ τοῦ μέρους τὸ ὅποιον εἶχεν εἰπεῖ ὅτι ἦτο ὁ τάφος τοῦ Ἀβράγια καὶ τὰ ἦνασαν. Οἱ δὲ κασῖκοι, ἐλθόντες καὶ στρέψαντες τὸ ἄνω μέρος τῶν λογχῶν πρὸς τὸν τάφον τοῦ ἀρχηγού των, ἀνενέωσαν τὸν ὄγκον νὰ ἐκδικηθῶσιν αὐτόν.

Ἡ σελήνη ἐν τοσοῦτῳ ἀνέτειλε. Καὶ οἱ μὲν ἀρχηγοὶ ἀνεχώρησαν, ἡ δὲ Κάριμεν ἔμεινε μόνη, γονυπετής ἐπὶ τοῦ τάφου καὶ κλαίουσα. Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ἡ αὐγὴ ἐσηκώθη, διευθύνθη εἰς τὴν ἔπαυλιν, καὶ ἐνθὺ πάντες ἀνεπύοντο, εἰσεχώρησεν εἰς τὸ μικρὸν τῆς δωμάτιον.

Δ.

Δύο ἡμέρας πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ σιρ Ἑβρίκου εἰς τὴν ἔπαυλιν, μετὰ τὸ δὲν Ἔστεβάν καὶ τῶν θυγατέρων του ἐγένετο σπουδαιότατη συνομιλία. Ὁ ταχυδρόμος εἶχε φέρει ἀπὸ Ροζόριον μικρὰν δέσμη περικλείουσαν δύο θήκας, τῶν ὁποίων ἑκάστη περιείχε σκολαρίκια καὶ κροφίδας μετ' ἀδαμάντων καὶ σμαράγδων. Ὁ δὲν Ἔστεβάν ἀνοίξας τὴν ἐπιστολὴν μετέθη εἰς τὸν κηπον, ὅπου ἦταν αἱ θυγατέρας του, αἵτινες καθήμεναι ὑπὸ σκιὰν δένδρου ἐέντουσαν διὰ τὸν πατέρα των ὄρατον τάπητα. Ὅτε τὰς εἶδε καταγινόμενάς μὲ τόσῃ ἀθωότητι καὶ ἀφροντησίαν, καὶ ἐνθυμήθη ὅτι ἐμελλε νὰ χωρισθῆ ἀπ' αὐτῆς, ἡ καρδία του ἐθλίβη. Ὁ βίος του ὑπεβλήθη ἄλλοτε εἰς φριζώδεις δοκιμασίας, τὰς ὁποίας συνεπλήρωσεν ὁ πρόωρος θάνατος τῆς γυναικός του· πρὸ δεκαπέντε ὁμοῦ ἔτων, ἀναχωρήσας εἰς τὰ ὑποστατικά του, μόνην παρηγορίαν καὶ χαρὰν εἶχε τὰς δύο θυγατέρας. Καὶ μόνη ἡ ἰδέα ἔτι θὰ χωρισθῆ ποτε ἀπ' αὐτῶν τὸν κατέτης. Καὶ ὁμοῦ καθῶσιν ἐπροχώρει ἡ ἡλικία του, ἐπίθετο ὅτι ἔπρεπε νὰ δώσῃ εἰς αὐτάς προστάτα. Ἐπὶ τούτῳ εἶχε προτιμήσει τοὺς δύο υἱούς τοῦ φίλου του, αἵτινες ἐλθόντες, ὡς εἶδομεν, πρὸ τινος καιροῦ κατέλυσαν ἡμέρας τινὰς εἰς τὴν ἔπαυλιν.

Ἐνθὺ δὲ ἠτοιμάζετο νὰ ὀμιλήσῃ, βεβύς στεναγμὸς ἐξήλθεν ἀκούσιως ἐκ τοῦ στήθους του.

— Σὺ εἶσαι, τατίτα (πατὴρ); ἠρώτησαν συγχρό-
νως καὶ αἱ δύο.

— Ναι, ἀγαπηταί μου· ἔγω νὰ σὰς δικαιοσύνη
μὴν εἰδῆσιν.—Καὶ εἰδείξτε τὰς θήκας καὶ τὴν ἐπι-
στολὴν.

Καὶ καθύστερ πλοσίων τῶν ἠνωίξεν αὐτὰς καὶ εἰ-
δίξεν τὰ κοσμήματα.

— Γι! ἀνεφώνησαν καὶ αἱ δύο· τί λαμπρὰ εἶ-
ναι! Σὺ, τατίτα, μὰς τὰ χαρίζεις;

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ἐναγωνίως ὁ πατὴρ· σὰς τὰ
στέλλει ὁ παλαιός μου φίλος Ἀνιστός Καθρῶλ.

Τοῦτο ἀκούσασα ἡ Εὐσπλαγγίνα συνωφρούθη ἐ-
λαφρῶς, ἐνθ' ἡ Λύπη, νεκρικωτέρα τῆς ἄλλης, ἐξη-
κολούθει θαυμάζουσα.

— Ναι, ἐπανελάθεν ὁ Γονζαλὲς, ἰδοὺ ἐπιστολὴ
τὴν ὁποίαν μοὶ ἔσταλε.

Καὶ ἀνέγνω αὐτὴν. Ὁ δὸν Ἀνιστός Καθρῶλ ἔ-
λυστος ἐξήτει νόμφας διὰ τοὺς δύο τοῦ υἱοῦ τὰς
δύο θυγατέρας τοῦ δὸν Ἔστεβᾶν. Μετὰ δὲ τὴν ἀνά-
γνωσιν ἠτένισε τὰς νέας ἀναμνῶν ἀπάντησιν· ἀλλ'
οὔτε φωνὴ ἠκούσθη.

— Τί λέγετε λοιπόν; ἠρώτησεν.

— Ἀγνώω, ἀπεκρίθη ἡ Εὐσπλαγγίνα, τί σκοποῦν
ἔχει ἡ Λύπη τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν αἰσθάνομαι καμμίαν
ἐπιθυμίαν νὰ ὑπανδρευθῶ. Πρὸ πολλοῦ ἤθελα νὰ σὲ
τὸ εἶπῶ, καὶ σήμερον χαίρω ὅτι μ' εἰδὼ ἀφορμὴ.

— Καὶ ἐγὼ, ἀνεφώνησεν ἡ Λύπη κλαίουσα σχε-
δὸν νὰ χωρισθῶ ἀπὸ τὴν Εὐσπλαγγίαν! νὰ χωρι-
ρισθῶ ἀπὸ τὸν πατέρα μου! Ἀδύνατον.

Καὶ κλείσασα μετὰ σπουδῆς τὰς θήκας:

— Ἐπιστρέψε, εἶπεν, εἰς τὸν φίλον σου τὰ δῶρα
ταῦτα.

Ὁ Γονζαλὲς ἔμεινεν ἐκπληκτος.

— Πῶς! ἠρώτησεν, ἡ ἀποποίησης σὰς εἶναι θε-
τικῆς; Σκεφθῆτε καλὰ, κόρμι μου· οἱ υἱοὶ τοῦ φίλου
μου εἶναι νέοι καλοναθραμένοι, πλούσιοι καὶ εὐ-
φρεῖς, εἰς ἕνα λόγον τέλει οἱ πῶσαι. Τί περισσότε-
ρον ἐπιθυμεῖτε;

Τί ἐπεθύμει ἡ Εὐσπλαγγίνα θὰ εὐδυσκολεύστο ἴσως
νὰ τὸ εἶπῃ καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια. Ἐκ τῶν πλεονεκτη-
μάτων τῶν νέων ὅσα ἀνέφερον ὁ πατὴρ τῆς ἔν μόν-
ον ἔλειπε, τὸ κυριώτατον καὶ ἀναγκαιώτατον, ἡ
ἀμοιβαία, λέγω, συμπάθεια ἡ συνδέουσα δύο καρ-
δίας· ὡς ἀνατραφεῖσκα ὅμως εἰς τὴν ἐρημον καὶ μὴ
ἔχουσα τὴν ἕξιν νὰ διακρίνη τὰ αἰσθηματὰ τῆς, εἶ-
πεν ἀφελῶς ὅτι ἡ φύσις τῆς ὑπηγόρευεν. Ἐπανελάθε
λοιπόν καὶ αὐδὲς τὰ αὐτὰ, ἀλλὰ μετὰ τσαούτης
σταθερότητας καὶ ἀξιοπροσπειας, ὥστε ὁ δὸν Ἔστε-
βᾶν ἐνόησεν ὅτι περιττὴ ἦτο πᾶσα συζήτησις. Ἐ-
πανελθὼν δὲ εἰς τὸ δωμάτιόν του ἐβιάσθη νὰ γράψῃ
εἰς τὸν φίλον του ὅτι αἱ κόρμι του ἦσαν νέες, δεῖ-
λαι καὶ ἀναπαράριστοι, ὅτι δὲν ἐτόλμων νὰ ἐκφρά-

σωσι γνώμην περὶ γάμου, καὶ ὅτι καλὸν ἦτο νὰ ἀ-
νανεώσωσιν οἱ δύο νέοι τὴν ἐπίσκεψίν των ὅπως
γνωρισθῶσι καλῆτερα. Τὸν παρεκάλει δὲ νὰ συνο-
δεύσῃ καὶ αὐτὸς τοὺς υἱοὺς του, ὅπως μάθῃ καὶ
διὰ ζώσης πόσον εὐτυχῆς θὰ ἦτο συγγενεῶν μετ'
αὐτοῦ.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἔμελλε νὰ σταλῇ μετὰ τινὰς
ἡμέρας· ἀλλ' ὅμως, ἀφοῦ ἔγραψεν αὐτὴν ὁ δὸν Ἔ-
στεβᾶν, ἐφάνη πλέον ἥσυχος· διὸ τὴν ἐπισύσκα ἐ-
σπευσεν νὰ μεταβῇ εἰς συνάντησιν τοῦ σὶρ Ἑρρίκου,
ὅστις, ὡς εἶδομεν, ἤρξατο καταμαστιζόμενος ὑπὸ
βραχδαιοτάτης βροχῆς.

Βούυς καὶ στεγνὰ ἐνδύματα, καὶ καλὸν πῦρ, καὶ
εὐρύχωρον δωμάτιον, καὶ καφὲς, καὶ οἶνος ἐδόθησαν
εἰς τὸν ξένον. Ὁ δὸν Ἔστεβᾶν προσαίασεν εἰς αὐτὸν
τοὺς δύο θετοὺς υἱοὺς του, τοὺς υἱοὺς τῆς Κάρμεν,
τῶν ὁποίων τὸ ἐξωτερικὸν ἐθαύμασεν ὁ Ἄγγλος, καὶ
μάλιστα τοῦ Ἰωσήφ, ἔχοντος ὠραῖον ἀνάστημα καὶ
χαρκατῆρας ὄλους ἑλληνικούς· ὅτε δὲ εἶδε καὶ τὴν
μητέρα αὐτῶν τὴν ἀνεγνώρισεν, καὶ διεγήθη εἰς τὸν
δὸν Ἔστεβᾶν τὰ ἴχνη τῶν Ἰνδῶν, τὰ ὁποῖα ὁ ὀδη-
γὸς του ἀνεκάλυψεν εἰς τὸ δάσος. Ὁ δὲ δὸν Ἔστε-
βᾶν ἀπεκρίθη·—Καὶ ἐγὼ ἔχω τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ Κάρ-
μεν ἔχει πάντοτε σχέσεις μὲ τὴν φυλὴν τῆς, καὶ ὁ-
σον μάλιστα συχνὰ γίνεταί ἄφαντος, χωρὶς νὰ ἤξε-
ρωμεν ποῦ ὑπάγει. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπὸ δεκαπέντε
ἔτων εἶναι ἐδῶ, καὶ ἐπιστρέφει τακτικὰ, καὶ κκειλεῖ
ἀπὸ τὴν φυλὴν τῆς δὲν μὰς ἔβλαψε, δὲν ἀνησυχῶ.

Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ὁ σὶρ Ἑρρίκος ἐγνώρισεν
ὄλους τοὺς κατοίκους τῆς ἐπαύλευς. Ἐθαύμαζε πρὸ
πάντων τὸν νοῦν τοῦ Ἰωσήφ, τὴν ἀξιοπροσπειαν τοῦ
χαρκατῆρός του, καθὼς καὶ τὰ εὐγενῆ του αἰσθη-
ματα καὶ εὐχαριστεῖτο συντελῶν εἰς τὴν καλλιέρ-
γειαν τῆς εὐγενεοῦς αὐτοῦ φύσεως. Μίαν τῶν ἡμερῶν
ἡ Κάρμεν εἶδε τὸν υἱὸν τῆς κρατοῦντα βιβλίον, τὸ
ὁποῖον ἐχάρισεν αὐτῷ ὁ ξένος Ἄγγλος, καὶ τὸν ἐ-
πέπληξεν εἰποῦσα, ὅτι λησμονεῖ ὅτι εἶναι υἱὸς ἀρχη-
γοῦ Ἰνδοῦ, καὶ ὅτι ἐπομένως οὐδὲν κοινὸν ὑπάρχει
μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν βιβλίων.

— Ἀγαπητὴ μου μικρίτα (μάννα), ἀπεκρίθη ἐ-
καίνος, ἐνθ' πρέπει νὰ λησμονήσῃς ὅτι εἶμαι υἱὸς ἀρ-
χηγοῦ Ἰνδοῦ, αἰωνίως μὲ τὸ ἐνθυμίσεις!... Πλὴν
τούτου ὁ δὸν Ἔστεβᾶν μὰς ἀνέθρεψεν ὡς τέκνα του,
καὶ ποτὲ δὲν ἀφῆκε νὰ στερηθῶμεν τὸ παραμικρὸν.

Ἡ Κάρμεν ἠτοιμάζετο ν' ἀποκριθῇ ὅτι ἠκούσθη
ἡ φωνὴ τῆς Εὐστεβίας, καλοῦσας αὐτὴν. Ἐμίσει δὲ
εἶτι μᾶλλον ἡμέρα τῆς ἡμέρας τὸν σὶρ Ἑρρίκου βλέ-
πουσα πόσον συνετέλει εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ υἱοῦ
τῆς. Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἑρμανουήλ, νεώτερος δύο ἔτη,
ἦτο ὀλιγώτερον σταθερὸς καὶ παρεσφόροτο εὐκολώ-
τερον ὑπὸ τῆς μητρὸς του, οὐχὶ ὅμως πάντοτε, διότι
ὑπερηγάτα τὸν Ἰωσήφ.

Καὶ αἱ δύο δὲ ἀδελφαί, ἡ Εὐσπλαγγίνα καὶ ἡ
Λύπη, ὑπεδέχθησαν τὸν σὶρ Ἑρρίκου μετὰ πολλῆς
χαρίτος καὶ ἀξιοπροσπειας, καὶ ἐπροσπάθειον διὰ παν-
τὸς τρόπου νὰ προλαμβάνωσι τὰς ἐπιθυμίας τοῦ ξέ-
νου. Ἀλλὰ καὶ οὗτος ἠγάπησεν αὐτὰς ὡς ἄλλος πα-
τήρ, καὶ εἰδείνυε πρὸς αὐτὰς τὸ σέβας ἐκείνου, τὸ
ὅποιον ἐμπνεύσειν εἰς πάντα κελῶς ἀνατραφέντα ἡ
ἀθωότης καὶ τὸ κάλλος. Συνομιλῶν μετ' αὐτῶν ἡ
ἐνώπιον αὐτῶν ἀπέφυγε καὶ τὴν ἐλαχίστην ἐκφρα-
σιν τῶν ψευδῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα ὑποκρίνεται
ὁ πολιτικὸς· διότι ἐνόμιζεν ὅτι τὰ δύο ἐκείνα ὠ-
ραϊκὰ ἄνθη τῆς ἐρήμου ἔπρεπε νὰ αὐξάνωσιν ἐντὸς
τῆς φυσικῆς αὐτῶν ἀτμοσφαιρας. Δυστυχῶς ὅμως
μία τῶν ἡμερῶν παρασυρθεὶς εἶπεν ὅτι δὲν ἐπεθύ-
μει νὰ εἶπῃ. Ἀγαπῶν εἰς ἄκρον τὴν ζωγραφικὴν, ἐ-
ζωγράφει ἀδικηκῶς διάφορα ἀντικείμενα τῆς ἐπαύ-
λευς, καὶ τὰ ἐζωγράφει τόσῳ ἐπιτηδείως, ὥστε αἱ δύο
νέαι ὑπερέχουσιν βλέποντες αὐτὰ τὸν παρεκάλεσαν
μάλιστα νὰ δεῖξῃ εἰς αὐτὰς ὅσα ζωγραφίαις εἶχαν.
Ἐθαύμασαν δὲ πρὸ πάντων τὰς τῆς Ἀλάμβρας, καὶ
ἠρώτησαν τί ἐσήμαινε ξένα τις ἐπιγραφὴ γεγραμ-
μένη εἰς τὶ σχέδιον. Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἦτο μικρὸν
ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Dernier des Abencerrages.
Ὁ Ἄγγλος διεγήθη τότε τὴν ὀρασιότατην ἱστορίαν
τῆς δούρας Βλάγκας καὶ τοῦ Μαύρου Λοσάν. Ὁ Ἰω-
σήφ καὶ ὁ Ἑρμανουήλ ἰστάμενοι πλοσίων ἠκούσαν
αὐτὴν.

— Λοιπόν, ἠρώτησε μετ' ἐμβριθείας ἡ Εὐσπλαγγί-
να, ἡ δούρα Βλάγκα εἶπεν ὅτι δὲν συγκατετίθετο
νὰ ὑπανδρευθῇ ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον δὲν ἠθέλε.

— Ναι, κυρία.

— Νομίζω ὅτι ἔκαμε καλὰ.

Ὁ σὶρ Ἑρρίκος ἤλλαξεν εὐθὺς τὴν ὀμιλίαν ἰδὼν
ὅτι εἶπεν ὅσα δὲν ἔπρεπε νὰ εἶπῃ. Τόσῳ δὲ μᾶλλον
ἐλυπεῖτο ὅτι διεγήθη τὴν ἀνωτέρω ἱστορίαν, καθὼς
μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, ἐνθ' ἦτο εἰς τὸν κη-
πον μετὰ τῆς Εὐσπλαγγίνας, εἶδεν ἐλθούσας μετὰ
σπουδῆς πρὸς αὐτὴν δύο μικρὰς δορκάδας, φερούσας
εἰς τὸν ἐπιχάριτὰ καὶ λεπτόν αὐτῶν τράχηλον ὠ-
ραϊκὰ περιδέραια τὰ ὁποῖα, ὡς ἐγνώρισεν ὁ ξένος, εἶ-
χον ἐπιμελῶς κατασκευασθῆ ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ. Ἐρώ-
θημα ἀνέθη εἰς τὰς παρεῖας τῆς Εὐσπλαγγίνας, ἡτις
σπεύσασα παρεκάλεσε τὴν ἀδελφὴν τῆς νὰ ὀδηγήσῃ
τὰς δύο μικρὰς δορκάδας εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου εἰρ-
γάζοντο. Ὁ σὶρ Ἑρρίκος παρετήρησε τὴν περίστασιν
ταύτην, καὶ συνέλαθεν ἀνησυχίας καὶ φόβους διὰ τὸ
μῆλλον τῆς νέας.

(Ἔσται συνέχεια.)

ΦΙΛΟΜΟΥΣΟΣ ΕΛΛΗΝ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (*).

Ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἑλληνικὴ ἀποικία, παύσασα
ἀξιοπρακτικῶς τὰ ἴχνη τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁ-
μογενῶν, ἰδρύσατο Φιλολογοὺς Σύλλογον, σκο-
ποῦν ἔχοντα, κατὰ τὸ Ἄ' ἄρθρον τοῦ Καταστατικοῦ,
« τὴν πραγμάτωσιν παντὸς τείνοντος πρὸς ἀνάπτυ-
ξιν τοῦ ἑλληνισμοῦ. » Πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τοῦ σκοποῦ
τούτου συνεστήθη Μουσεῖον, διαιρούμενον εἰς τέσσα-
ρας κλάδους, ἦτοι εἰς Διδακτῆριον, Βιβλιοθήκην,
Ἀναγνωστήριον καὶ Ἐπιστημονικὰς συλλογὰς.

Καὶ εἰς μὲν τὸ Διδακτῆριον παραδίδονται κατὰ Κυ-
ριακὴν καὶ κατὰ πᾶσαν μεγάλην ἑορτὴν « μαθήματα
ἐπιστήμης καὶ τέχνης » εἰς δὲ τὴν Βιβλιοθήκην ἀπο-
ταμιεύονται βιβλία πάσης ὕλης καὶ γλώσσης δωροῦ-
μενα ἢ ἀγοραζόμενα εἰς τὸ Ἀναγνωστήριον παρατί-
θενται ἡμερησίως καὶ ξένα εφημερίδες καὶ περιοδικὰ
συγγραμματα, καὶ αἱ Ἐπιστημονικαὶ συλλογαὶ περι-
λαμβάνουσιν ἀντικείμενα ἀρχαιολογίας, φυσικογε-
ρίας, καλλιτεχνίας καὶ ἐθνογραφίας.

Πρὸς τοῦτοις συνεστήσθη ὁ Σύλλογος καὶ λέσχη
καὶ ταμεῖον ἀγαθοεργίας, οὗτινος τὰ κεφάλαια συν-
ετέλεσαν καὶ συντελοῦσιν εἰς ἀνακουφισμὸν ἀπόρων,
καὶ ἰδίως οἰκογενεῶν τινῶν ἐκ τῆς πολυπαθοῦς
Κρήτης.

Ἐκ τούτων συμπαρίκει ὁ ἀναγνώστης πόσον κοι-
νοφελὲς ἔσται ὁ Σύλλογος οὗτος, ἐὰν ὅσα μὲν ἐ-
παγγέλλεται γίνωσι πράγματα, ὁ δὲ ζήλος τῶν
δυναμῶν νὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτὸν δὲν σθεσθῇ μετὰ
τῆς αὐτῆς ταχύτητος, μεθ' ἧς ἐσθέσθη καὶ ἐν Κων-
σταντινουπόλει καὶ ἐν Ἀθήναις, ὅπου δι' ἀπορίαν κερ-
ματίων τινῶν καὶ ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος καὶ τὸ
Ἀθῆναιον ἐμαρῶνθησαν. Ναι μὲν δὲν ἀρνούμεθα, μά-
λιστα καὶ σπεύδομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, τὴν φιλο-
γένειαν τῶν ἑλλήνων, τῆς ὁποίας ἰδίως κατὰ τὰς ἡ-
μέρας ταύτας ἔδωκαν γενναία δείγματα καὶ οἱ εἰς
ἐσχάτως τῶν ξένων χωρῶν διατρίθοντες· ἀλλ' εἶναι
δυστυχῶς βέβαιον ὅτι δὲν δεκνύουσι τὴν αὐτὴν προ-
θυμίαν καὶ πρὸς συντήρησιν τῶν τρόπων ἐκείνων, οἱ-
τινες συντείνουσιν ἀμέσως εἰς τὴν διάδοσιν τῆς παι-
δείας καὶ τοῦ ἔθνους τὸν φωτισμόν. Διδασκαλίαν καὶ
τύπος, τύπος καὶ διδασκαλίαν, ἰδοὺ αἱ δύο κορυ-
φαίταται μηχαναί, αἱ διανοίγουσαι καὶ ἐκχεροῦ-
σαι τὴν ὀδὸν τὴν ἀγούσαν πρὸς τὸν πολιτικὸν καὶ
τὴν εὐδαιμονίαν. Καὶ διδασκαλίαν λέγοντες δὲν ἐν-
νοοῦμεν μόνον τὴν ἐν τοῖς σχολείοις, ἀλλὰ καὶ τὴν
ἐν τοῖς Συλλόγοις, καθόσον, ὡς ἐρῶς λέγει καὶ ὁ

(*) Καταστατικὸν τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Φιλολογοῦ ἑλληνικοῦ
Συλλόγου.— Πράγματα τοῦ ἐν Ἀλεξ. Φιλ. ἑλλ. Συλλόγου 1867.

του εν Αλεξανδρείᾳ ἀντιπρόεδρος, «διὰ τῆς ζωῆς φωνῆς αἱ ἰδέαι ζωηρότερον παρεσιόγονται εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἀκούσαντος (1)». Ἀνάγκη ὅμως νὰ γίνεσθαι κατάλληλος ἐκλογὴ τῶν μαθημάτων, ἀρμόδια πρὸς τὸ εἶδος τοῦ ἀκούσαντος, καὶ τοῦτο ἀπόκειται ἰδίως εἰς τοὺς λόγιους. Οἱ λόγιοι εἶναι συνήθως προθυμότεροι τῶν πλουσίων ὅσον ὁ πλούσιος εἶναι φειδωλὸς περὶ τὴν δαπάνην τὴν ἀπαιτούμενην εἰς σύστασιν συλλόγων καὶ ἐκδόσιν βιβλίων, τὸσοῦτο ὁ λόγιος, γράφων καὶ ὄμιλον κισθάνεται ὅτι ἀποκτήσας ἄρκυ σοφίαν, κωλύει ἑαυτὸν μὴ κρῦπτη τὸ τάλαντον, ἀλλὰ νὰ μεταδίῃ αὐτὸ καὶ εἰς ἄλλους. Ὁ πλούσιος, εἰ καὶ ἀπέκτησε τὸ τάλαντον πολλὸ ἐλιγότερον κοπιῶν καὶ πολλὸ ἐλιγότερον δαπανήσας τοῦ ἀποκτήσαντος τὴν σοφίαν, προτιμᾷ νὰ φυλάττῃ αὐτὸ δι' ἑαυτὸν ἐνῶ ὁ λόγιος οὐ μόνον δὲν φείδεται τοῦ διανοητικοῦ αὐτοῦ θησαυροῦ, ἀλλὰ καὶ ἀφιλοκερδῶς θαυμάζει αὐτὸν, εἰ καὶ περιφρονεῖται ἐνίοτε (2): διότι τί ἔχει νὰ κερδίῃ ὁ διδάσκων ἐν τῇ Ἀθηνῶν, ἢ ἐν τῇ φιλολογικῇ ἢ τῇ φιλομουσίᾳ Συλλόγῳ; Πρὸκειται ὅμως πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἀγορεύοντος δύο ὑφάλοι, εἰς αἷ μεγαίστη ἀποκτείνεται προσοχὴ μὴ ἐγγυφίῃ ἢ ὑψηλὸς τῆς ἐπιδείξεως καὶ ἡ ὑψάλος τῆς μακρογορίας. Ἐὰν ὁ ἀγορεύων, οἰστροπατούμενος ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φιλικότητας, δὲν κατορθώσῃ νὰ ὑπερπηδήσῃ αὐτὰς, τὸ μεταδιδόμενον τάλαντον οὐ μόνον δὲν θέλει καρποφορήσει, ἀλλὰ καὶ φορτικὸν θέλει ἀποβῆ (3). Τὸν κίνδυνον τοῦτον δὲν ἀπέφυγον οὐτε πάντες οἱ ἐν Ἀθῆναις, οὐτε πάντες οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἐν τῇ Ἀθηνῶν, παραδειγματός: χάρην, ἐνῶ κατὰ τοὺς θεόθεντες ὑπὸ τοῦ προγράμματος ἕρους τὰ παραδιδόμενα μαθήματα ἔπρεπε νὰ περιστρέφονται εἰς ἀντικείμενα περίεργα, τερπνὰ, ἁρμόσυμα, καὶ ὅσον ἔνεστι προσεὶ εἰς τὴν κοινήν κα-

(1) Καταστατικὸν τοῦ ἐν Ἀλαξ. φιλολ. Συλλόγου, σελ. 14.
 (2) Εἶναι αξιοσημείωτον πῶς ἀπὸ τῶν ἐτῶν ἕκαστος σχεδὸν τὸ πρὸς τοὺς διδασκάλους καὶ τὰ βιβλία σέβας τῶν πρὸ ἡμῶν πλουσίων. Πρὸ τοῦ 1821, ὡς πρὸ τινων ἐτῶν ἀπεδείχθησαν δι' ἀριθμῶν, πῖνος σχεδὸν τὰ ἑλληνικὰ βιβλία ἐξεδίδοντο φιλοτίμῳ δαπάνῃ ἄρχοντας, κληρικῶν ἢ ἐμπόρων· καὶ ἰδοὺ πόθεν ἡ ἀφθονία τῶν κελῶν συγγραμμάτων σήμερον ὅμως ὡς κοινῆς δικλῆς ἡμῶν ἢ πλουσίων, ἢ δαπανῶν εἰς τύπωσιν βιβλίων. Κατὰ τὰ τελευταία μάλιστα ταῦτα ἔτη, πλὴν τοῦ ἐν Αλεξανδρείᾳ φιλοφρονεῖς Κ. Ι. Ἀντωνιάδου, χρηρηγάζοντες ἀξιοπείνας οὐδὲν μὴ πρὸς ἐκδόσιν τοῦ βίου τοῦ Ὀσμανισμοῦ καὶ τῆς ιστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, οὐδὲν ἕλλον γινώσκοντες συντελέσαντες εἰς τοιαῦτα ἔργα. Αὐθάσκαλος δὲ τις ἐκ τῶν πλείων παιδευμένων, ἔγραψεν ἡμῖν ἰσχυρῶς ἐκ τῶν ταῦτα «... ἄλλ' εἴμαι διδασκάλος, ἀπορῶ δὲ πῶς ἡ λέξις αὕτη δὲν ἐσημασθῆ μάχρη τοῦδε εἰς τὰ λαϊκὰ ὡς ἐσθλὸν μῶς πρὸς τὸ ἀπερῆ, κατ' ἐπικρινῆ καὶ τὰ τοιαῦτα ἔμοια, πρὸς δὲξαν τοῦ νεωτερισμοῦ ἐλληνισμοῦ.»

(3) Παρακαλοῦνται εἰ ἐν Αλεξανδρείᾳ ἀγορεύοντες νὰ μὴ βραχυβῶσι ἢ ἀναγνώσαντες ὅσα περὶ τοῦτου ἐγγράφησαν ἐν τῇ 18' εἰς τὴν Παρθένον ἐν σελ. 420—421, καὶ ὅσον μάλιστα εἰλησάν τὴν προσοχὴν καὶ τοῦ ἐκ σοφῶν ἀνδρῶν συγκειμένου φιλομουσίᾳ Συλλόγου τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

τάληφιν τῆς τάξεως ἰδίως ἐκείνης τῶν πολιτῶν, ἢτε ἀμοιβεῖ ἀνωτέρας παιδείας καὶ εἰς ἄλλα ἔργα ἀσχολεῖται (4), ἠκούσθησαν φωναί τινες, σοφῆ μὲν καὶ ἀξιώγαστοι, πρὸς τοὺς πολλοὺς ὅμως ἤχησασσι ὡς κύμβαλον ἀλαλάζον.

Εἰς τὰς ὑφάλους ταῦτας νομίζομεν ὅτι προσέκοψεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ ὁ φιλόμουσος Σύλλογος: διότι ἐκ τῶν μαθημάτων ἅτινα παρεδύθησαν, δύο ἢ τρία ἦσαν, ἐν δὲν σφάλλωμεν, ἀναρμόδια πρὸς τοὺς ἀκουστέους, τῶν ἑποίων τὴν ὄμιλον ἐκάλλυνε μάλιστα καὶ τὸ ὄρατον φύλον (2). Καὶ μὲν ὁ ἕρος τοῦ ἀλεξανδρινοῦ προγράμματος, «μαθήματα τέχνης ἢ ἐπιστήμης,» εἶναι πλέον περιωρισμένος καὶ ἀριστοκρατικώτερος τοῦ τοῦ βουζαντινοῦ καὶ ἀθηναίου, ὁ ἀντιπρόεδρος ὅμως τοῦ φιλομουσοῦ Συλλόγου δὲν φέρεται συμφωνῶν κατὰ πάντα πρὸς αὐτὸν (3)· καὶ ἔχει δίκαιον, διότι ὁ σοφώτατος τῶν σοφῶν «παίζων οὐδὲν ἦττον ἢ σπουδάζων ἐλευσιτέλει τοῖς συνδικατριβουσίαι.»

Ἀλλὰ καὶ τῆς βιβλιοθήκης καὶ τοῦ ἀναγνωστηρίου τὴν σύστασιν ἀνακρίνομεν οὐδὲν ἦττον ἐπιφελῆ. Οἱ Ἕλληνας ἔμποροι δὲν ἀναγινώσκουσι· δὲν ἀναγινώσκουσι δὲ δυστυχῶς οὐτε αἱ γυναῖκες οὐτε τὰ τέκνα αὐτῶν. Εἰ καὶ ὁμολογοῦσι τὰ ἐκ τῆς παιδείας καλὰ, ἅμα ἐπιδοθέντες εἰς τὸν πρακτικὸν βίον κλείουσι τὴν γραμματικὴν, τὴν ἡγεμονίαστικὴν, τὴν γεωγραφίαν καὶ, καὶ δὲν ἀνοίγουσι πλέον βιβλίον. Οὐτε πρὸς στολισμὸν καὶ δὲν ἐβρίσκονται τοιαῦτα ἐπὶ τῶν τραπέζων αὐτῶν. Καὶ ὅμως «ἔργονον τῆς παιδείας (ἤτοι τοῦ πολιτισμοῦ) τὸ βιβλίον ἐστί.» Τοῦτο τοὐλάχιστον ἐδογματίσας σαφέστερός τις πάντων ἡμῶν, ὁ Πλούταρχος, καὶ τοῦτο ἐπεκύρωσαν οἱ καὶ τοῦ Πλουτάρχου ἐμπειρότεροι αἰῶνες. Ἢ ἐν ταῖς σχολαίσις διδασκαλίαις δὲν ἀρκεῖ μόνη εἰς μόρφωσιν ἀνδρῶς ἀληθῶς πεπολιτισμένου· διότι ἔσας ἐν αὐτοῖς μαθάνουμεν δὲν εἶναι γνώσεις, ἀλλὰ κλειδὸς δι' ὃν ἀνοίγονται τὰ ταμεία τῶν γνώσεων· ταμεία δὲ εἶναι τὰ βιβλία. Δὲν ἀξιοῦμεν νὰ ἐγκύπτῃ εἰς μελέτας ὁ ἔμπορος, ὁ βιομηχανός, ὁ τεχνίτης, ἀλλὰ νὰ ἀναγινώσκῃ ἐν ὄρα ἀναπαύσεως ὅπως αὐξήσῃ τὰς γνώσεις αὐτοῦ, πρὸς ὄφελος τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἐπιτελεματός. Τὴν τοσοῦτην τῶν ἡμετέρων ἀκλήθειαν μυριάκις ἀπὸ εἰκοσι σχεδὸν ἐτῶν ἐσθηλιτεύσαμεν, παραθέσαντες μάλιστα πρὸς τὴν σπουδὴν μεθ' ἧς οἱ ἐκ τῆς Ἑσπερίας ἠμῶν αὐτῶν ἐπιδίδονται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν· ἀλλὰ λυπούμεθα λέγοντες, ὅτι, πλὴν τινων εὐαρίθμων ἐξαίρεσεων, ἐπικρατεῖ πάντοτε ἀναλλοίωτος μεταξὺ καὶ τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ

(1) Πανθ. τόμ. 15', σελ. 233.
 (2) Καταστατικὸν κλ. σελ. 15.
 (3) Δότ.

τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὁμογενῶν ἐμπόρων, καὶ αὐτῶν ἐπιτῶν ἐν τῇ βουλαιῶ τῆς Ἑλλάδος.

Ἀλλ' ἡ σύστασις τοῦ φιλομουσοῦ Συλλόγου ἔχει τι ἄλλο σπουδαιότατον, σπουδαιότερον καὶ ἡμῶς πάντων τῶν λοιπῶν αὐτοῦ πλεονεκτημάτων, τὴν κοινωνικὴν λέγομεν σύμπληξιν τῆς ἐν Αλεξανδρείᾳ ἑλληνικῆς ἀποικίας. Ἡ ἀποικία αὕτη σύγκειται ἐξ ἑτερογενῶν στοιχείων, πανταχόθεν εἰσεβαλόντων χάριν κέρδους εἰς τὴν χώραν τοῦ Χέσπος, στοιχείων ἀντιθέτων κατὰ τὰ τὴν ἀγωγήν, τὰ ἦθη, τὰς ἐξέεις, τὴν συμπεριφορᾶν, καὶ μόνον διὰ τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς θρησκείας συνθεσόμενων. Συγκροτηθεῖσα οὐ πρὸ πολλοῦ αὐτὴ κειρὸν ἔτυχεν ἀποχωρήσας ὅπως συζυμωθῆ, οὐτε χειρὸς ἰκανῆς ἢ ἐχούσης τὴν προκρίσειν νὰ δικαπλάσῃ αὐτὴν εἰς σώμα ἐναρμόμιον καὶ ὁμογενές. Ὡς τοὐλάχιστον ἡμεῖς ἐπεσεκρίθημεν αὐτὴν πρὸ τινων ἐτῶν, ἠπορήσαμεν διὰ τὴν παντελῆ ἔλλειψιν καὶ τῶν ἀπλουστάτων κοινωνικῶν σχέσεων. Καὶ ὅμως ἡ συμβίωσις, ἡ συνεχὴς παρατήρησις τῶν ἰδεῶν ἢ ἀνταλλαγῆ ἀμβλύνοσι τὰ πάθη, διασκεδάζουσι τὰς προλήψεις, καταστέλλουσι τὴν ἔχθραν, συγκερῶσι τὰ ἦθη καὶ προάγουσι τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ὁμόνοιαν. Ἰδοὺ διὰ τί, ἀφοῦ πολλὰκις πρὸς πολλοὺς ἐπανελάθωμεν ταῦτα διὰ ζωῆς, ὑπετυπώσαμεν καὶ διὰ τῆς γραφῆς, ζητήσαντες νὰ διαλλάξωμεν ἕτι ἐφαίνετο ἀδιάλλακτον. Κατὰ κακὴν ἔμοιραν οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων ἔχουσι τὸ ἐλάττωμα νὰ κρίνωσιν ἐπιπολαίως, βραχυμόνοιον νὰ εἰσαγάγῃσι καὶ τὴν ἄκρην αὐτὴν τοῦ δικτύου πέρα τοῦ φλοιοῦ.

Ὅτι λοιπὸν δὲν κωπορθώθῃ ἄρα τοῦδε, ἐλπίζομεν ὅτι θέλει κωπορθῶθῃ διὰ τοῦ φιλομουσοῦ Συλλόγου, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιπροσέχοντες τὴν ἰδρυσιν αὐτοῦ, εὐχόμεθα αὐτῷ ἐπιδοσιν καὶ μακροσθέντα (4).

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΑΜΙΚΤΑ.

ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΙ.

Μεταξὺ καὶ ἄλλων τινῶν παραδόσεων καὶ ἐθίμων, τὰ ὅποια ἡ ἑλληνικὴ εὐδαιμονολογία κατέλιπε εἰς τοὺς ἐσχαριανισθέντας Ἕλληνας, εἶναι καὶ πολλὰ καὶ ποικίλα δεισιδαιμονία, τῶν ὅποιον αἱ περισσώτεροι μετηνέχθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς ὀρεινῆς χώρας τῆς Θράκης. Ἐν καὶ αἱ κατὰ κειρὸς συνερχόμενοι σύνοδοι μετ' αὐστηρότητος ἐπιστίμων (α) τὰς

(1) Κατὰ τὰς ἰδιαιτέρας ἡμῶν πληροφορίας ὁ φιλέμμιστος Σύλλογος ἐνέργησε δραστηρίως καὶ εὐδοκίμως καὶ εἰς τὴν προαγωγήν τοῦ ἰθνητοῦ βενεῖου.

(α) Τῆς ἐν Τροῦλ. 5' οἰκ. φονίδου καὶ 36' καὶ σγ. Βαλομαγῶνος 32' καὶ τὰ σγ. Ζωναρᾶ Βαλομαγ. καὶ Ἀριστήνου. Περὶλ. Καρθεγ. 28' καὶ σγ. Ζων. καὶ Βαλομαγ.

τοιαύτας δεισιδαιμονίας καὶ ἐθίμα, τῶν ὅποιον τὸ κακὸν φαίνεται, ὅτι ὑπερεπλόναζεν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐποχῇ, ὅμως δὲν ἐξέλειπον, πολλοὶ δὲ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων «ἀγνοίας τρόπων ἢ ματαιότητος: τὰ τῆς »δεισιμονιώδους πλάνης (6)» ἐνεργούσιν. Ὁ Κορνήσιος (γ) εἰς τὴν τότε κατάστασιν τῆς πολιτικῆς κοινωνίας ἐνόμιζε τὴν δεισιδαιμονίαν ὡς χαλινῶν, ὁ ὅποιος δὲν ὄφρα εἴ τίποτε τοῦ χαλινωμένου, ἀλλὰ δίδει μικρὸν ἀναψυχὴν εἰς τοὺς τιμίους ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι ἤθελον ἀνηλεῶς σπαράττεσθαι καθ' ἐκάστην ἀπὸ τῶν ἀπαιδευτῶν θηρίων ταῦτα, ἐν ἔτρεχαν ἀχαλινώτα· ὅθεν πρέπει, συμπεραίνει, νὰ μὴ μετακινή τις τὴν δεισιδαιμονίαν ἀπὸ τῶν ἀπαιδευτῶν τὰς κερκίδας, ὅταν δὲν εἶναι πλέον εἰς ἡλικίαν δεκτικῆν φρονιμωτέρας παιδείας. Ἐν καὶ ἡ ὄν κατὰστάσις τοῦ ἔθνους δὲν εἶναι κατὰ πολὺ εὐνοικώτερη τῆς τότε, ὅμως νομίζω ὅτι πρέπει νὰ καταβληθῶσι δραστήρια μέτρα, ἵνα ἀποσκορπισθῶσιν αἱ παράλογοι αὐταὶ ἰδέαι, αἵτινες, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον γελοῖαι καταντῶσι, καὶ παρουσιάζουσι πολλάκις ἀλλόκοτον κρᾶμα χριστιανισμοῦ καὶ πολυθεΐας. Πρὸς τοῦτο δὲ συνέλεξ' τὰς κατωτέρω δεισιδαιμονίας, καὶ παραβάλλον αὐτὰς πρὸς τινες τῶν ἀρχαίων, ἐξ ὧν προήλθον, σκοπεύω ἵνα καταδείξω ἐκείνας μάλιστα, αἵτινες ὡς θρησκευτικὰ ἔθιμα ἐκπαλαίωσάντων, εἶναι αὐτόχρονα ἀπόβροκα τῶν θρησκευτικῶν δοξασίων τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ ἡλικίᾳ.

Ἡ Κορνήσιος, μάλιστα δὲ ὁ κατὰ τὴν νύκτι κρωγμὸς αὐτῆς, θεωρεῖται ἀπαίσιος καὶ ἄγγελος θανάτου. Ἡ δεισιδαιμονία τῶν ἀρχαίων ἐθεώρει κακὸν τὸν κρωγμὸν τῆς κορνήσιος, μάλιστα δὲ ὅταν αὐτὴ ἐπεκάθητο οἰκίας. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Ἡσίοδος, ὅστις εἰς τὰ ἔργα καὶ ἡμέρας του μὴ διατήρησε τὰς διαφόρους γεωργικὰς παρατηρήσεις καὶ δεισιδαιμονίας δοξασίας τοῦ αἰῶνος του, συμβουλεύει (δ) τὴν Πέρσιν

»Μετὰ δὲ δόμον ποιῶν ἀναψίξαστον καταλείπειν
 »μή τοι ἐπιζόμενῃ κρῶσῃ λακέρυζα κορνήσι.»

Οἱ κτύποι τῶν Βαίων. Τὴν πρὸ τοῦ Πάγχα Κυριακὴν, ὅτε διαμοιρᾶζονται δεσμίαις Βαίων, νομίζουσιν εἰς τινὰ μέρη ὅτι ὅταν γονὴ ἔγκυος κτυπηθῇ μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας ὑπὸ ἄλλης διὰ μίαν τῶν δεσμιῶν τοῦτον ὅτι γεννήσῃ εὐκόλως· ἐν δὲ δὲν εἶναι ἔγκυος καὶ κτυπηθῇ ὅτι ὅλα ὄρασθησιν τὰ πινάκια τῆς. Ἡ δεισιδαιμονία αὕτη φαίνεται ὅτι ἐλήθη ἐκ τοῦ ἐξῆς παρακλήσιου ἔθους τῶν Ῥω-

(6) Κορ. 38'. τῆς ἐν Τροῦλ. συν.
 (γ) Ἀπάνθ. 6'. ἐπιστ. Κορνήσιος σ. 212.
 (δ) Ἡσίοδ. ἐργ. καὶ ἡμ. 744—748.

μαίων, τὸ ὁποῖον ἱστορεῖ ὁ Πλούταρχος (ε) ὅτι ἐ- γίνετο κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Λουπεραλίων (Lu- percalia), ἥτις ἐτελεῖτο κατὰ τὰς ἀποφράδας τοῦ Φεβρουαρίου μηνός. (ζ) «Τὰ δέρματα τῶν αἰγῶν » (τῶν σφαιρασθέντων) κατατεμνόμενα; διαθένται ἐν περιζώσεσσι γυμνοί, τοὶ σάβετε τὸν ἐμποδῶν » παύονται. Αἱ δ' ἐν ἡλικίᾳ γυναῖκες οὐ φεύγουσι τὸ » παῖσθαι, νομίζουσαι πρὸς εὐτοκίαν καὶ κήσιν » σπουραίνειν. Ἄν εἶναι δὲ καὶ παράδοξον νὰ ἐγίνε- το τὸ τοιοῦτον καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Λουκαίων, ἅτινα κειέστησεν ὁ Πελασγός, (η) καὶ μετέφερεν ἐξ Ἀρκαδίας εἰς Ἴταλίαν ὁ Εὐκυνδρός, ὡς εἰκάζει ὁ Πλούταρχος, (θ) καὶ ἐκ τοῦ Lupercalia μετεφερά- σθησαν.

Μη κόπτειν ὄνυχας Τετάρτη κ.λ.

Τετάρτη καὶ Παρασκευή τὰ νύχθια σου μὴ κόψης. Καὶ Κυριακὴ μὴ χανισθῆς, ἂν οἴλης νὰ προκόψης.

Τὴν ἰσότητά τῆς Τετάρτης παραδέχεται καὶ ὁ Πισίδος. (ι)

Πρῶτον ἔση, τετράς τε, καὶ ἐβδόμη ἱερὸν ἡμέρη.

Ἡ δὲ ἐβδόμη, ἥτις παρ' ἡμῶν εἶναι ἱερὰ ἕνεκα τῆς ἀναπαύσεως τοῦ Θεοῦ μετὰ τὴν κτίσιν τοῦ κόσμου (κ) καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, (λ) ἐθεω- ρεῖται καὶ παρὰ τοὺς ἀρχαίους τοιοῦτη ὡς ἐπέτειος ἡμέρα τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀπόλλωνος, (μ) παρὰ δὲ Ῥωμαίους ἦτον ἀφιερωμένη εἰς τὸν Κρόνον. (ν) Ἐν γένει δὲ, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰωσήπου, (ξ) φι- λωνος (ο) καὶ Ἀριστοβούλου (π) καὶ ἔθνη καὶ πόλεις ὄχι μόνον τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τῶν βραβάρων ἐθεώρουσαν ἱερὰν τὴν ἡμέραν ταύτην.

Τὸ πλατάγημα τοῦ μήκωνος. Οἱ ἐρωδότες, ἤμι- κλείοντες τὴν χεῖρα, ἔθετον φύλλον μήκωνος ἄνω τῆς σχηματιζομένης ὀπῆς, εἰτα ἐπλησαν διὰ τῆς ἐτέρας χειρός· καὶ ἂν τὸ φύλλον διεξήγηγνέτο μετὰ πατάγου, ἐπίστευον ὅτι ἀντερῶντο. (ρ) Οὕτω καὶ ὁ Θεόκριτος περὶ τῶν κομματοῦν βοσκῶν λέγοντα πρὸς τὴν Ἀμαρυλλίδα·

(ε) Πλουτ. Ρωμολ. κ.α. σ. 31. (ζ) Δύτ. Νομ. ε' σ. 72. (η) Πλουτ. Η' σ. 6. 1. (θ) Πλουτ. Ρωμ. κ.α. Καίο. ξ. σ. 737. Πρὸλ. Ἄντων. ε' σ. 921. Ἰουστίν. ΧΙΙΙ, α. 7. (ι) Ἐργ. καὶ ἤμ. 708. (κ) Γεν. ε', 2, 3. Βλ. καὶ ἔξοδ. κ'. 8 κ.ε. λέ. Ζ. Λεὺτ. κγ'. 3. Λεὺτ. ε. 12 κ.ε. (λ) Ματθ. κβ'. Ι. Λουκ. κδ'. Ι. Μαρκ. ις'. 2 Ἰωάν. κ'. Ι. Πρὸλ. Α'. Κορινθ. ιδ. Β. (μ) Ἠσίοδ. ἔργ. καὶ ἡμ. 759. (ν) Ἰακώβ. Ηιστ. βιβλίον V. κεφ. Β. (ξ) Ἰακώβ. Β'. 10'. (ο) Περὶ τοῦ Μωϋσ. κοσμοσ. λ'. (π) Παρ' Ἐβραίοι, Εὐαγγελ. Ματθαί. ΙΓ'. μδ'.

ἴκνων πρῶν, ὅνα μοι μεμνημένω, εἰ φιλέεις με, οὐδὲ τὸ τοῦτέφρον ποτεμάξατο τὸ πλατάγημα, ἀλλ' αὐτως ἐμαλῶ ποτὲ πάχεος ἐξεμαρῶνθη (σ).

Τοῦτο συνειθίζουσι νὰ κάμνωσιν ὄχι μόνον παῖδες χάριν παιδικῶν, ὡς σημείωσιν ἐν τῇ Χρυσταλλίδι ὁ κ. Γ. Μαυρογιάννης, ἀλλὰ καὶ πλείον ἠλικιωμένοι, ὅταν συμβουλεύωνται τὸ φύλλον περὶ διαφόρων ἀντικει- μένων. Μεταχειρίζονται δὲ οὐχὶ μόνον μήκωνος φύλ- λα, ἀλλὰ καὶ ἄλλων δένδρων, πρὸ πάντων τῆς μω- ρέας.

Ῥουσαλιῶν. Εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, πρὸ πάντων δὲ εἰς τὰ νοτιοδυτικὰ καὶ ἐνδότερα τῆς Πε- λοποννήσου, γίνεται κατ' ἔτος τὴν παραμονὴν τῆς Πεντηκοστῆς πανήγυρις, καθ' ἣν πᾶσαι αἱ οἰκίαι πρέπει νὰ ἴναι καθαραὶ, διότι αἱ ψυχαί, αἵτινες πρέπει νὰ ἴναι ἀναστάσεως (λαμπρῆς) ἐξ- ἔρχονται τοῦ ἔθους, τότε πρέπει νὰ ἐπανέλθωσι. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἐξῆς διστιχον ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ψάλλουσιν ἐν τῇ πανηγύρει, καταρώμενοι τὸ Σάβ- ῃατον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀναγκάζει τοὺς νεκροὺς νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν ἔθνη καὶ νὰ μὴ μένωσιν ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν συγγενῶν των·

Ὅλα τὰ Σάββατα νὰ πῶν καὶ πῖσι νὰ γυρίουν (τ) τοῦ Ῥουσαλιῶ τὸ Σάββατο νὰ πᾶν νὰ μὴ γυρίσῃ (υ).

Ἀποσπῶμεν ἐνταῦθα τὰς πρώτας στροφὰς τοῦ πλη- ροῦ ποιήσεως ποιηματίου τοῦ ἀτυχοῦς νέου Δημοσ- θένους Βαλαβάνου «Ὁ τάφος τοῦ Κλέπτου (φ)» τὰς ὁποίας ἀναγκόντες τὴν Εὐτέρτην εἴχομεν ἀντιγρά- ψη, διότι περιέχουσι περιγραφήν τῆς πανηγύρεως ταύτης ζωγραφικωτάταν·

Κούφρα πῆφτου τουρέκι' ἀπ' ἀνάρια. Καὶ 'ε' τοῦ Σίρτσι τῆς φάχης βόβζου. Μαζιμμένα εἶν' ἐκεῖ παλλικάρια. Που τὰ πῶνα βογκᾶνε καὶ τρίζου.

Ἀπὸ ἕνα λημέρι' ἀνταμώνου. Ὡς ἐρημαλοῦσι ὀλέγναντο φάχης. Ὡς ἕνα μνημα βαγιόκλαρα στρώνου. Καὶ ἀνδραῖες λέγουν τραγούδια καὶ μάχης.

Κύθη ὁ ἥλιος' ἡ κόχνη διαλυέται. Ἡ αὐγὴ' σάν τὴ νεότη γελάει. Ὅσαν πουλιεὺ ξερσιμάδ' ἀγροικιέται, Εἰς τὰ φύλλα τ' ἀέρι ἂν περνάει.

Σὲ θροσιεῖς ψιλαιεὶ σάλας ἀκορπιώταν. Μὲ ἀντιλιάδα σὲ μύριας κ' ἀγνάντια. Ἄν ἡ γλῆν σὲ φύσημα πειώταν. Ἀέταις χίλια νὰ τρέμων διαμάντια.

(ρ) Χρυσταλ. Β'. φυλ. 48. (σ) Θεοκρ. Γ'. 28. (τ) Ἄλλ. καὶ νὰ μεταγυρίσων. (υ) Ἄλλ. νὰ μὴ μεταγυρίσῃ. Ἄλλῃ προσημι- μὲν καὶ ἐν ταῖς δύο ταῦτοις στίχοις τὴν ἄλλην φωνήν, διότι οὕτω συνηθέστατον εἰς πολλὰς φράσεις ἀπαγγέλλεται. (φ) Ἐδτ. ε' φ. 2.

Ξενοσαστὰ τὰ κλεφτάπλα πηδᾶνε. Τὸ λιθάρι ἄλλοι βίχνον σιμά τους. Ὡς τ' ἀργυρᾶ τους ταπαράξια βροντᾶνε. Τὰ χρυσᾶ κρεμαστὰ χαίμαλιά τους.

Ῥουσαλιῶ ἐξημέρονα μέρα. Που 'ε' τὸ κάτω ἡ ψυχῆς κόμο κλείνεται.

Ἐκεῖ ἀκούε' τὸ τουρέκι νὰ πέρη. Νὰ βογκοῦν ἔμμικαίε' ε' τὴ βοά του.

Εἶς τινὰς μύθους τῶν ἀρχαίων εὐρίσκομεν ἐπιστρο- φὰς τῶν ψυχῶν ἐκ τοῦ ἔθους. Ὁ Ἡρακλῆς ἀναβιβάζ- ζει τὸν Θησέα (χ), τὴν Ἀλκιστίν (ψ), ὁ Ὀρφεὺς τὴν Εὐρυδίκην (ω), καὶ ὁ Κάπτωρ καὶ Πολυδεύκης ἐ- ναλλάξ ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐπέστρεφον εἰς τὸν κόσ- μον (α), καὶ ἄλλοι περὶ ἂν θὰ πραγματοποιθῶμεν ἰκτενέστερον ἐν τῷ περὶ Χάρωνος ἔρθωρ.

Ἰσως ἡ πανήγυρις τοῦ Ῥουσαλιῶ εἶναι τὰ Ῥου- σάλια, πανήγυρις γινόμενη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Βασιλαμῶνος, μετὰ τὸ Ἅγιον Πάσχα, ἀπὸ κακῆς συνθηλαίας ἐν ταῖς ἔξω χώραις (εδ). Ἡ πανήγυρις αὕτη κατὰ τὸν αὐτὸν ἦτον ἀλλόκοτος καὶ ὁμοιάζε πρὸς τὰς Καλάνδας τῶν Ῥωμαίων.

Τὸ καιουόργιο φῶς. Τὸ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Ἀναστά- σεως ἀναφθὴν φῶς, προσπαθοῦσιν, ἀνάπτοντες τὸν ἔμπροσθεν τὸν ἅγιον εἰκόναν καιόμενον λύχνον, νὰ τὸ διατηρῶσιν ἕσθεστον μέχρι τῆς Ἀναλήψεως. Ἄγνοῦ ἂν πρέπει νὰ κατατάξωμεν μεταξὺ τῶν δεισιδαιμονιῶν καὶ τοῦτο· ἐνθυμίζε' ὁμοίως τὸ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Δήμητρος καὶ Κόρης ἐν Μικτινείᾳ διατη- ρούμενον ἕσθεστον πῦρ (γγ), ὡσαύτως καὶ τὸ ἐν Δελφοῖς (δδ), καὶ ἐν Ἀθήναις (εε), καὶ τὸ ἐν Ῥώμῃ τῶν ἑστιάδων.

(Ἔπειτα συνέχεται.)

N. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ.

ΣΤΙΧΟΙ
γιγόμενοι εἰς τοὺς 1707, ὅταν εὐρίχθη
ἕνα γέαρ νησι εἰς τὴν Σαρτορίνην
εἰς ταῖς 12 Μαῖου.

Σήμερον ἐβουλόθηκα νὰ γράψω νὰ ποιήσω νέον Νησι πῶς εὐρίχθη, λοιπὸν θέλω ν' ἀρχίσω.

(χ) Πρὸλ. Πλουτ. Θεσ. λ. (ψ) Ἐδτ. ἐν Ἀλκιστίν.—Ἐβασταθ. εἰς Ὀρ. Η', 718. Ἀπολλοδ. Α'. Ὁ'. 14 (ω) Πλουτ. Ὁ'. λ'. 3. Ἀ- πολλοδ. Α'. γ'. 2. (α) Λουκ. Νεκρ. διαλ. ε. Πρὸλ. Ὁδὶλ. 22. (εδ) Βαλαμ. ἐξῆγ. εἰς εδ'. κακ. τῆς ἐν Τροίλλῃ συνόδου. (γγ) Πλουτ. φ. Ὁ'. ε. (δδ) Πλουτ. Νουμ. Ὁ'. πρὸλ. αὐτ. ἄριστ. κ'. (εε) Ἄδτ. καὶ ἔλ. (ζζ) Πλουτ. αὐτ. Ρωμ. κβ'. Καμὶλ. κ'. Διογ. Ἀλικαρν. Ρωμ. ἀρχαίολ. δ'. 70—β'. 54 καὶ ἔλ.

2 Εἰς τοῦ Μαῖου ταῖς δώδεκα δευτέραν τὴν ἡμέρα, ἀνάμεσα στὰ δύο νησιὰ ἐφάνηκε μὲ ξέρα. 3 Ὁρωῶντας τὴν ἀπ' τὰ Φηρὰ, πῶς σπουδερταριόμενον (1) καὶ μετροῦν βέβαια ἡ τάχα βεβλιόμενον. 4 Καὶ παρεῦθε φωνάζουσιν ἅς πάγωμεν νὰ δοῦμεν τί εἶναι αὐτὸ ποῦ φαίνεται, ἂς μὴν ἀργοπροσῆμεν. 5 Ὄθεν πληζοῦντο καὶ σιμὰ βλέπουσιν καὶ κοκκινίζει ὅσον καμίνι πύρινον νὰ ἔρη τὸν ἀρχίζει. 6 Τεῦτο ὁρωῶντας στὰ Φηρὰ, λέγουσιν διὰ νὰ γλυτώσων, ἀνὸρωμ' ἂς τρίζουν γλίγωμα, εἰθὺς ἂς προεγώδωσων (2). 7 Ἰάγων τριγύρου καὶ θεωροῦν θήμπαρ (3) παραμεγάλη ποῦ δὲν εὐρίσκειτο ποτὲ εἰς τόπον κάμμια ἄλλη. 8 Ὅλοι πολλὰ τρομάξασιν, ὅλοι παραπαροῦθησαν, Κ' ἀπ' τὴν πολλὴν παράπαρσιν εἰς τὰ Φηρὰ στραφῆκαν. 9 Καὶ ἤρχισαν νὰ μᾶς εἰποῦν τέτοιαις λογῆς χαμπάρι (4) Ἐκλαίαν καὶ ἠθῶροντο λακτιζοντας σάν ψάρι. 10 Μᾶς εἶπαν ἕσα εἶδασιν, καὶ πῶς ἐροθηθήκαν, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸ νησι ἐπάνω δὲν εὐρίχθην. 11 Μετὰ τὸ γέωμα πάγουσιν ἀπὸ τὸ κῆτρον κάτω μὲ μίαν βάρκα νὰ ἰδοῦν ἐκεῖνο ποῦ γεννᾶτο. 12 Ἀρχοντας μὲ τοὺς ἱερεῖς μῆσα στὴν βάρκα μπῆκαν, καὶ ἀφιθάρωντας (5) ἐκεῖ, παρεῦθε ἔξω βγήκαν, 13 Μὲ περισσὴν εὐλάβειαν, κ' ὅλοι σοντεριμμένοι εἰς τὸ νησι εὐγῆμασι κατασυχωρημένοι. 14 Κ' εὐρίχθην γαδουρόποδα, φούσκαις ἕνα γομᾶρι, σὴν ἐξουσίαν καθενὸς τὰ βούλεται νὰ πάρη. 15 Γύρου τριγύρου σὺ νησι τρεῖς ζαλισάδας (6) ἔχει, ὡσὺν λαδιὰ ἐφαίνετο, καθ' εἰς ἂς τὸ κατέγη. 16 Ἡ δυσωδία κέρματος καὶ δεισιφῆς δὲν σχολάζει, παντοταγᾶ ἡ θάλασσα σκαλεῖται, κ' εἰλο βράζει. 17 Ἐκ τοῦτ' ὁ κήρυξ γίνεται πρᾶσιμος σάν χορτῆρι, σὴν ξέρ' αὐτὴν δὲν φαίνεται ποτὲ κἀνένα ψάρι. 18 Τρομάρα εἶν' νὰ τὴν θεωροῦν, καὶ νὰ τὴν διαπεράσῃ κἀνένας ὀλιγόκαρδας πάντα θέλει τρομάξει. 19 Ὁμῶρα μεγάλον τὸ γέουσι καθυμερῆν ἡμέραν πῶς πάγουσιν εἰ καστριανὸ σιμα σ' αὐτὴν τὴν ἔραν. 20 Τὴν πρώτην δευτεροουλιῶ (7) ἡ θάλασσα ἀρχίζει, ἐκεῖ ποῦ ἦτον κῶκκινα, ἄσπρη νὰ κακωνήσῃ. 21 Λέγουσιν κοινῶς πῶς ἦτονε ἐκεῖνο ποῦ ἀφρίζει ἡ δεισιφῆ τῆς κολάσεως, τίς ἀνθρώπος δὲν φρίζει; 22 Κ' ἐκεῖ ποῦ βράζ' ἡ θάλασσα ἰδοῦ ἵπου γεννᾶται πάλιν ἄλλο ἕνα νησι, καθ' ἕνας ἂς ξεσπᾶται. 23 Σταῖς πίντε δευτεροουλιῶ ἔπαξ ἀντιφανίζεαι, Ὅλοι μαζί τὸ εἶδωμεν τὸ νησι πῶς καπνίζει. 24 Ὄντες (8) πῶς δὲν εὐρίσκειται πολλοὶ τὸ μαρτυροῦσι ψαράδες ἀξιοπιστοὶ, καὶ τὸ ἐμαλογεῖται. 25 Σ' αὐτὸ ψάρι εὐρίχθασιν, μ' ἀλήθεια βρωμιόμενα, ἀμὴ κανεῖς δὲν τὰ τρωγε, διατ' ἦτον φετριόμενα. 26 Μεγάλου φέθον ἔδωσαν ὁ καπνὸς ποῦ ἐφάνη, καὶ τὸ νησι ποῦ νῆβαινε, κ' ὁ ταρμῆς ποῦ κάμνει. 27 Πολλοὶ ἱτοιμασθήκασι νὰ φύγουν νὰ μισοῦσων, ἀπὸ τὸν φόβον τὸν πολλὸν πάγουσιν νὰ ταξιδεύσων. 28 Ἀλλ' ὁ βορέας δυνατὸς, δὲν ἔμπορεῦν νὰ περάσων ἐκεῖ ποῦ ἱστοχάζοντο, κ' ἔρχεται τῶν νὰ σκάσων.

(1) Ἡ λέξις Ἰταλικῆ—ἀναποδογυρισμένον. (2) Ἐς σπουδασίαν. Ἰσως ἐκ τοῦ πρᾶσιμου. (3) Σιμὰτος. Ἄλλαχού λέγεται θαμπάδα καὶ θαμπάδα. (4) Τουρκικῆ—ἰδιόσησις. (5) Ἰταλικῆ—φθάνοντες. (6) Ὁ Κ. Δακτυλλίος φρονεῖ ὅτι τὸ ζαλισάδας εἶναι ἰσοδυνα- μὸν τοῦ ζάλαι· τούτου ὅμως τεθέντος ἡ ἔννοια διασαφίζεται, δι- οτι πῶς συμβιβάζονται πρὸς τὴν διαφανῆ κατάστασιν τῆς θα- λάσσης, ἦν ἀμέσως εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ στίχου (ὡσὺν λα- διὰ ἐφαίνετο) δεικνύει ὁ στιχογράφος ἵσως ἕνα γραπτὸν ἄγχι- λισάδας ἐκ τοῦ «θαλίω» τῆς λαλουμένης, ἴσου πρὸς τὸ λάμπω. (7) Δευτεροουλιῶς, ὁ ἱστικός μὴν, πρὸς διάκρισιν τοῦ Ἰουλιῶ, ἕστις καλεῖται Πρωτοουλιῶς. (8) Ἰταλικῆ—μωχός, στίλθω.

29 Είς τὸν Ἰουλίον ταῖς ἐνυκτῶσι τὸ μαρτυροῦσι
 πῶς ὀλιγώτερον ἢ καπνὸς, μόν' τὴν φωτικὴν θεωροῦσι.
 30 Ὅλοι μαζὴ τὴν εἰδωμεν πῶς ἔφτε μάλλον βράδυ,
 ἢ τὴν τριήμερον ἔδωσαν αὐτ' ἢ φωτικὸν τὸ ἔδω.
 31 Σταῖς ἐκκλησιαστικῶς ἐμβαδίνουσι διὰ τὴν παρακαλοῦσι
 τὸν παντοδύναμον Θεόν, μὴ τύχη καὶ χαθῶσι,
 32 Τὴν τέρμας μεγαλῆτερον, θάλασσα νὰ γενήσῃ ;
 πῶς δὲν λολῶνται ἡ νύξ; πρῆγματι εἴπω φύσει !
 33 Νησιὰ νὰ βγάινουν φοβερά, μ' ἀρτομέωναι σάιταις,
 νὰ ξεφουτρίωνουν ἀπ' τὴν γῆν, σὲν βγαίνουσι οἱ μανῆταις ;
 34 Σταῖς δεκατρεῖς τῶ Ἰουλιῷ ἰδοὺ ὅπου ἀρχίζει
 βρῶμα νὰ βγάιν' ἀπ' τὸ νησί, περίσσα νὰ καπνίζῃ.
 35 Ἐκεῖ τῶ ἔφταν' ὁ καπνὸς πολλὴν φθορὰν μᾶς φέρνει,
 σὲν δὲν ἔφατ' ἀπ' ἀμείλιτα μας, πολλὰ μᾶς τὰ ξεραίνει.
 36 Σταῖς δεκαεὶς τῶ Ἰουλιῷ πάλιν κατασχολῶται
 ἢ βρῶμα κ' ἔλος ὁ καπνὸς, ἀλέγει τὸν εὐγῆται.
 37 Καὶ εἰς ταῖς εἰκοσι ἑπτὰ μικροὶ τρανοὶ τρακοῦσι,
 εἴτι βροντοῦσε τὸ νησί, εἴτι τὸ μαρτυροῦσι.
 38 Ἐὼν κομματικῶς (1) ἐφαίνετο, σὲν ἤθελε συμπάρῃται, (2)
 πλὴν κακὸν τι δὲν ἔφερε μὲ τῶ Θεοῦ τὴν χάρι.
 39 Καὶ ἔρχοντο ἢ κομματικῶς, μέγας καπνὸς ἐφαίνετο,
 καὶ μὲ ὀλιγωρότητα σὲν νύξαλα παγαίνει.
 40 Πέτραις ἔφτε φοβεραῖς, εἰς τὰ ἤψηλά παγαίνουσι,
 καὶ ὡσὲν τῶσαις προσβολαῖς ἀπ' τὸ νησί ἐφαίνουσι.
 41 Σταῖς εἰκοσι τῶ Σεπτεμβρίου μέγας κτύπος ἐγέννη,
 κ' ἀπὸ τὸν κτύπον ἔμειναν οἱ οἴκοι ἀναρριγμένοι.
 42 Ἀπὸ τὸν τῶσον βροντισμὸν ἔλοι παραπαρῆσαν,
 σὲν παντοδύναμον Θεόν εἴ ἀφιερωθῆσαν.
 43 Πολλὰς πολλόταταις φοραῖς ἔβρεχε πολλὴν ἄμμο,
 φιλότατη σὲν μπούρπουρκα, (3) καὶ τὴν ἔβρεπε χάμμο.
 44 Ἀπὸ ἐκεῖ γροικούντανε παγινίδια νὰ σονάρον (4)
 Ντρομπάταις, (5) λίραις καὶ βιολιά τὸν ἄθροισ' ἀλλεγρά-
 [ρον. (6)]

45 Ὁ βροντισμὸς ὁ τρομερὸς γροικᾶται σὲν Ἀνάθη,
 ἀκόμη καὶ σὲν Ἄμωργόν, καὶ βρῶμα ὡσὲν δαιμόνη.
 46 Τὸ δὲ νησί π' ἀνέθηκε πάντα μίλια γυρῆσαι,
 τὸ ψιλωμὰ του φοβερὸν τίς ἄνθρωπος δὲν φέρει ;
 47 Καὶ εἰς τὴν μέσην τῶ νησιῶ ἐβγῆκε μιά μινιέρα, (7)
 ὅπου ἀνάπτει πᾶντοτε νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα.
 48 Σταῖς εἰκοσι τρεῖς τῶ Σεπτεμβρίου πᾶγον διὰ τὴν ἰδαῦσι
 ἂν μεγαλῶνῃ τὸ νησί, νὰ ἄλλουσι νὰ μᾶς πῶσι.
 49 Ἢ πῶσα ἔλη τῶ βερκίῳ ἴδοι καὶ ἀπομέναι
 κατὰσπαρη σὲν σονίδια της, καὶ σὲν σὲν ἔμπαίνει.
 50 Καὶ εἰς ταῖς εἰκοσι ἑπτὰ Νοέμβριον φορτίζαται, (8)
 κομματικῶς ἀναριθμηταῖς ἀσχέλαστα συμπάρῃται.
 51 Ὁ βροντισμὸς ὁ τρομερὸς κῆμονι ν' ἀνατριχιάζῃ
 τὸν ἄθλιον ἄμαρτωλόν, τὸν Θεόν νὰ λογιᾶζῃ.
 52 Πολλὰς φοραῖς ὁ εὐραγὸς ἔλαμπε σὲν κεντήλι,
 καὶ ἔτρεχε ὁ ἥλιος καθαρὸς ν' ἀνατείλῃ.
 53 Ἐκεῖνος δὲν ἐπρόσβατε σὲν ἦσαν μαθημένους,
 διατὶ ἀπὸ τὸν καπνὸν ἦτονε σκεπασμένους.
 54 Ἐκεῖς μεγάλην πιθυμιάν εἴχονεν νὰ τὸν δούμεν
 κεντὸς χαμῶνος ἦτονε, διὰ τὴν ζεσταθόμεν.
 55 Σταῖς εἰκοσι τῶ Φλεβάρου ἔφτε ἕνα κῆλον, (9)
 μὲ πέτραις μεγαλόταταις, ὡς δύο μίλια τόπου.
 56 Νομίζ' ὁ πλεὸν πιστῶταίς γραφίαις νὰ μὴ σῶνῃ
 τὰ ὅσα βλέπομεν ἡμεῖς ἀξίως νὰ τυπῶνῃ.

(1) Ἐκποροσκόρησις τηλεδύλου. ἴσως ἐκ τοῦ κομμῆ.
 (2) Ἴταλ. — ἰκποροσκραταί.
 (3) Ἴταλ. burbero — πορταί.
 (4) Ἴταλ. — ἰα χυῶσι.
 (5) Ἴταλ. — σάλληγιγες.
 (6) Ἴταλ. — εὐφραίνουσι.
 (7) Ἴταλ. — ὑπνόμεσι.
 (8) Ἴταλ. — μ.σθ' ὀρμῆς ἔπιπται.
 (9) Ἴταλ. — βολήν.

57 Εἰς ταῖς ὀκτώ τῶ Σεπτεμβρίου ἔπαυσε τὸ νησί μας,
 ἔκραν χαρὸν ἀπέδωκε φυγῇ καὶ σὲν κορμὶ μας,
 58 Ὅπου ἔφτε (10) χρίτους τέσσαρεις νύκτα καὶ τὴν ἡμέρα,
 ἀκόμη μῆνες τέσσαρεις γαλῶνῃ καὶ μ' ἔερα.
 59 Ἀνάφτ' ἀκόμη σιγνὰ, μὲ ὀλιγοστὸ καπνίζετι,
 ἴλιγος καπνὸς σὲν κταχνιὰ σὲν ἔψη του βαδίζετι (11).

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ.

Ὁ θάνατος ἀφῆρπασε καὶ τὸν Γεώργιον Κοζά-
 κην Τυπάλδου, οὐδὲν ἦττον γνωστὸν τῶν ἄλλων ἐ-
 πιστήμων ἀνδρῶν, τῶν ὁποῖων προαναγγεῖλαμεν τὴν
 ἀποβίωσιν. Καὶ ὡς συγγραφεὺς, καὶ ὡς θεμελιωτῆς
 τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης, καὶ ὡς σοφὸς ἐκδότης τῶν
 γνωστῶν μεταφράσεων τοῦ Γυλιανού, ὁ Γ. Τυπάλ-
 δος ἐτίμησε τὸ ἔθνος εἰς 8 ἀνῆκε. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ
 ἔθνος, ἀμείδων τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ, οὐ μόνον ζῶντα ἐ-
 τίμησε διὰ τὰ ὑέσεων ὑψηλῶν καὶ παραστήμων, ἀλλὰ
 καὶ ἀποθνήσκοντα μνημονεύει μετὰ πόθου. Ἰπῆρξε
 δὲ καὶ χρηστὸς πολίτης, χρηστὸς σύζυγος καὶ πα-
 τῆρ, καὶ χρηστὸς φίλος.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ι Σ.

Ἐν τῷ 12' τόμῳ τῆς *Πανθώρας*, ἐν σελ. 347—
 352, εἴπομεν ποία ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἐλληνικὴ ἐφη-
 μερίς, προσθέντες καὶ τινὰς εἰδήσεις περὶ τῶν ἐκδο-
 τῶν αὐτῆς, τῶν ἀδελφῶν Μαρκεδῶν Πουλιῶν ἠγνο-
 οῦμεν ὅμως τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῶν πατριδα. Σήμερον
 δὲ, ἐπεξερχόμενοι τὸν 9' τόμον τοῦ ἀνά χειρας
 περιοδικοῦ, ἀνέγνωμεν τὴν ἐπιγραφὴν βιβλίου τυ-
 πωθέντος παρ' αὐτῶν τούτων τὸ 1792 ἔτος (ἦτοι
 πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος), ἐξ ἧς φαίνεται
 ὅτι ἦσαν ἐκ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ Σιατίστῃς. (*Βιβλιακὸς*
 σελ. 483, § 52.) Καὶ τοῦτο τὸ πόνημα ἦτο ἄγνω-
 στον τῷ Κ. Παπαδοπούλῳ Βρετῶ.

(10) Ὅπου ἔφτε — τὸ ὅποιον ἦν καπτε.
 (11) Οἱ ἀνωτέρω στίχοι ἐστάλησαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου σοφοῦ
 καὶ φιλοπόνοιο συνεργάτου Κ. Γ. Δεκιγῆλας, ἀντιγράφαντος
 αὐτοῦ ἐκ τοῦ πρωτοτύπου χειρογράφου καὶ τηρήσαντος ἀκρι-
 βῶς τὴν αὐτὴν γραφὴν. Καθὰ δὲ βεβαίως αἱ ἀρμυνοθεῖσαι λέ-
 ξεις εἰσι καὶ σήμερον ἐν χρῆσει ἐν Ὄθρῳ, πλὴν τῆς ἀμπόρ-
 πουργας. Ὁ Κ. Δεκιγῆλας φρονεῖ ὅτι ὑπῆρχε καὶ συνέχεια
 ἡμεῖς ὅμως, παραβαλόντες τὴν περιγραφὴν πρὸς τὴν ἰταλιστὴν
 γενομένην περὶ τοῦ αὐτοῦ συμβεβηκότος ὑπὸ τοῦ αὐτόπλου An-
 tonio Dolenda di Gaspari, τὴν δημοσιευθεῖσαν ὑπὸ Λοδοβίκου
 Πρὸς τὸ 1840 ἔτος (Kaiser auf den griechischen Inseln κλ.
 τῆς, ἀ. σελ. 197—202) νομίζομεν αὐτὴν πλῆρη.